

»Financial Times« o Polsce

Imponujące postępy w ciągu dwóch lat

1946 — porty i transport
1947 — odbudowa przemysłu

Londyn (API). Wybitne osiągnięcia nowej Polski na polu odbudowy powojennej wzbudzają stale niestabnące zainteresowanie kół gospodarczych na zachodzie Europy. Kół te walczą z własnymi trudnościami ekonomicznymi, zadają sobie, nasuwając się im mimowoli, pytanie: „W jaki sposób zrujnowana Polska potrafiła rozwiązać te trudności i tak wiele dokonać przy minimalnej zaledwie pomocy z zewnątrz?”

W ślad za szeregiem coraz liczniej ukazujących się w prasie angielskiej korespondencji z Polski, poważne londyńskie pismo gospodarcze „Financial Times” zamieszcza dziś pierwszą część artykułu swego korespondenta, który niedawno powrócił z Polski. Na wstępie korespondent stwierdza, że „już bezpośrednio po wjeździe do portów polskich drogą morską, rzuca się w oczy fakt imponujących postępów, poczynionych przez Polskę w ciągu ostatnich dwóch lat. W Gdyni, mimo częściowego zablokowania portu przez wraki niemieckich okrętów, doki pracują pełną parą, a cyfra przechodzącego przez port ładunku wynosi obecnie setki tysięcy ton miesięcznie. Ten sam obraz widać w Gdańsku, gdzie obok całkowicie zniszczonego miasta, port pracuje nader intensywnie.

Odbudowa portów i transportu — zaznacza korespondent — otrzymała pierwszeństwo w państwowym programie inwestycyjnym na rok 1946. Rezultatem tego jest fakt, iż podróżowanie przez Polskę nie stanowi obecnie już żadnego problemu. Pociągi są liczne i punktualne. Istnieje także stała komunikacja lotnicza pomiędzy wszystkimi największymi miastami. Odbudowa sieci komunikacyjnej jest głównym osiągnięciem pierwszego roku planowej gospodarki.

W roku bieżącym natomiast państwowy plan inwestycyjny kładzie cały nacisk na trudniejszą już dzieło odbudowy przemysłu. Jest ono dlatego trudne, że zależy w dużej mierze od importu z zagranicy zaopatrzenia technicznego. Poza tym już sama cy-

fra inwestycji, planowanych na rok 1947, a wynosząca ponad 20 procent dochodu narodowego, jest poważnym problemem dla tak biednego i mało uprzemysłowionego kraju, jakim jest Polska.

„Mimo to — sądząc z danych cyfr za pierwsze pięć miesięcy b. roku — wydaje się, że cel ten już osiągnięto” — pisze autor artykułu.

Walki w Indiach

Londyn (obsł. wł.). W prowincji Punjab leżącej na pograniczu pomiędzy Pakistanem a Hindustanem toczyły się przez całą środę zaciekle walki rasowe pomiędzy Hindusami, Muzułmanami i Sikhami. W samej stolicy tej prowincji Lahore zginęło wczoraj conajmniej około 60 osób. (cz)

Na Radzie Bezpieczeństwa

Polska popiera żądania Egiptu

Lake Success (API). Premier egipski Nokrashi Pasza, przemawiając wczoraj po raz trzeci w imieniu swego kraju przed Radą Bezpieczeństwa, prosił Radę o wydanie rozkazu wycofania wojsk brytyjskich z Egiptu w dniu 1 września.

Delegat brytyjski, Cadogan w czasie swego przemówienia oświadczył, że w roku 1940 i 1942 „pewne bardzo wysoko postawione osobistości egipskie sympatyzujące z „osią” bardzo czynnie przeszkadzały wysiłkom wojennym aliantów” i że nota brytyjska w tej sprawie została poparta przez demonstrację wojskową w Kairze. Jeśli Nokrashi Pasza zażąda, delegacja brytyjska gotowa jest dostarczyć dokumentów. Demonstracja wojskowa w Kairze, powiedział Cadogan, była jedyną okazją kiedy można było widzieć według słów Nokrashi Paszy „paradę bagnetów brytyjskich na ulicach Kairu”.

W czasie debaty zabrał również głos delegat polski dr. Juliusz Suchy, który poparł egipskie żądania wycofania wojsk brytyjskich, i podkreślił, że Egipt nie był zupełnie wolny, kiedy podpisywał traktat z W. Brytanią w roku 1936. Mówiąc o Sudanie, Suchy oświadczył, że

Niezwykłe zjawisko w Gliwicach

Victoria Cruciana — to egzotyczny kwiat wodny. Ojczyznę jego jest Brazylia. Pochodzi z tej samej rodziny, co okazalsza od niej Victoria Regia.

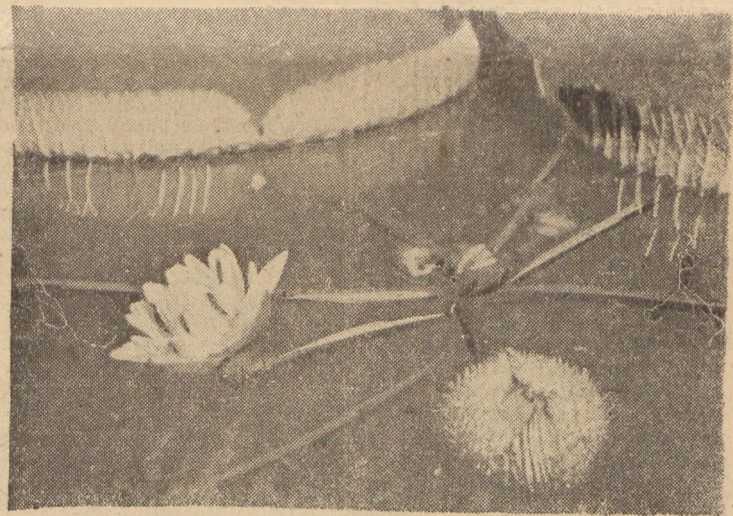
Victoria Cruciana jest rośliną jednoroczną. Kwitnie tylko w ciągu jednego dnia. Odznacza się wielkimi rozmiarami liści i okazałymi kwiatami. Piękny okaz tego kwiatu znajduje się w Ogrodzie Miejskim w Gliwicach. Liście Victori Cruciacy mają średnicę długości 1,58 m. Siadają na nich swobodnie dzieci wagi 20 kg. Jest to najwspanialszy okaz tej rośliny ze wszystkich znajdujących się w Polsce.

Victoria Cruciana kwiat swój demonstruje tylko w nocy. W ciągu dnia chowa go w wodzie.

Przed dwoma dniami gliwicka Cruciana zakwitła. Wiadomość ta wywołała w mieście zrozumiałą sensację i pielgrzymki ciekawych do Ogródu Miejskiego. W ciągu dwóch dni kasa ogrodu zainkasowała od ciekawych 25 tysięcy złotych. Ponieważ kwiat widoczny jest tylko w nocy, pochody zwiedzających trwają do 2 i 3 godziny nad ranem.

Zarządzający ogrodem inż. Krzeczewski spodziewa się zakwitnięcia jeszcze dwóch pąków Cruciany.

Na zdjęciach naszych widoczne są zarówno liście, jak i kwiat egzotycznej rośliny. (Foto H. Makarewiczowa)

Trygve Lie o sytuacji światowej

Nowy Jork. (SAP). Ogłoszone zostało pierwsze doroczne sprawozdanie sekretarza generalnego ONZ. W słowie wstępnym, napisanym przez sekretarza generalnego — Trygve Lie, po wymienieniu prac rozmaitych organów ONZ podkreśla, że prace te są odbiciem różnorodności zagadnień światowych, a jednocześnie dowodzą chęci podporządkowania się coraz bardziej tej międzynarodowej organizacji.

Trygve Lie nie uważa obecnej sytuacji światowej za tak niepokojącą i kończy swe sprawozdanie apelem do wszystkich członków ONZ, aby współpracowali nad zapewnieniem pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

Polska zawsze wyznawała zasadę samostanowienia narodów i ma nadzieję, że zasada ta może być zastosowana i w tym wypadku. Problem ten wymaga dokładnego rozważania i delegacja polska w tym stanie rozmów nie może znaleźć rozwiązania. Jeśli Sudan będzie sobie życzył zjednoczenia z Egiptem, życzenie to spotka się z pełnym poparciem delegacji polskiej. Polska rozumie doskonale rolę W. Brytanii w Egipcie, a przede wszystkim rolę jaką odegrała jej wojska w Egipcie, w walce przeciwko Niemcom. Żołnierze polscy także walczyli i ginęli na pustyni. Oceniamy w zupełności wysiłki

W. Brytanii, mówił delegat polski. Dlatego wszyscy muszą wierzyć, że nie będziemy stawiali żadnych przeszkód w znalezieniu szybkiego i uczciwego rozwiązania. Stwierdziwszy, że obecność wojsk brytyjskich w Egipcie niezgodną jest z Kartą Narodów

Zjednoczonych, Suchy oświadczył: „Jesteśmy w obliczu sytuacji, gdy traktat który przetrwał dłużej, niż jego cele, stoi na przeszkodzie słusznym aspiracjom narodowym kraju i ogranicza suwerenność państwa, członka ONZ.

Zbrodnia będzie ukarana

Batalion morderców wydany władzom ZSRR

Berlin (SAP). Oficjalny komunikat brytyjski podaje, że władzom radzieckim będą wydani wszyscy zbrodniarze z dawnego

9-go batalionu rezerwy policji niemieckiej, którzy zostaną ujęci w strefie brytyjskiej, bez względu na to, czy będą to oficerowie, podoficerowie, czy szeregowi.

Władze brytyjskie udzieliły Brytyjczykom całego szeregu szczegółów, dotyczących zbrodniczej działalności tego batalionu na terenach Związku Radzieckiego. Wydawanie zbrodniarzy przedstawicielom ZSRR odbywać się będzie po przeprowadzeniu śledztwa, przez władze angielskie. Decyzja wydania należy do głównodowodzącego wojskami brytyjskimi w Niemczech, marszałka Sir Shotta Douglasa. Ten sam komunikat głosi, że

Znów „Dakota”

Londyn (PAP). Amerykański samolot wojskowy typu Dakota — donosi agencja Reutersa — rozbił się w pobliżu Tokio. Trzy osoby spośród załogi zginęły, a trzy zostały ranne.

Młodzież bułgarska odbudowuje Warszawę

Warszawa. (SAP) Czterdziestotrzuosobowa brygada młodzieży bułgarskiej, która przybyła do Warszawy, rozbiła swe obozowe namioty w Parku Traugutta, na Żoliborzu.

Młodzież ta rekrutująca się przede wszystkim ze studentów

sofijskich, zajęta jest przy robotach na ulicy Muranowskiej.

Po trzytygodniowym pobycie w Warszawie brygada bułgarska zwiedzi Ziemię Zachodnią.

Należy zaznaczyć, że młodzież bułgarska przybyła do Polski na zaproszenie organizacji młodzieżowo-wychowawczych.

Jeszcze jeden skandal

Monachium. (SAP.) Minister de-nacyfikacji w Bawarii, odebrał prawo wykonywania swych funkcji prokuratorowi Starnbergowi. Prokurator Starnberg, sędzący spraw wewnętrznych Trzeciej Rzeszy, zaprosił ją na kolację i starał się odeprzeć zeznania jednego z świadków oskarżenia.

Trzeci dzień procesu Niepokólczyckiego i tow.

Łączyła ich solidarność z UPA

przeciw narodowi polskiemu

Kraków (tel. wł.) W trzecim dniu przewodu sądowego oskarżony Strzałkowski kontynuuje swe wyjaśnienia, rozpoczęte w dniu poprzednim. Omawiając swą działalność z 1946 roku ogranicza się do omówienia zasadniczych, ważniejszych problemów. Szczegóły natomiast wyjaśni oskarżony w toku odpowiedzi na pytania prokuratora.

— Na czyje polecenie opracowano te referaty dla obcych przedstawicieli?

— Proszę Wysokiego Sądu, aby mi pozwolił to wyjaśnić dopiero po złożeniu zeznań przez oskarżonego Niepokólczyckiego.

Rola ks. Mazanka

Po przychyleniu się Sądu do tej próby oskarżony kontynuuje w dalszym ciągu swe wyjaśnienia. W kwietniu 1946 r. — mówi on — korzystając z wyjazdu ks. Mazanka, który w towarzystwie dostojników kościelnych udawał się za granicę, przesyłałem materiały propagandowe do Andersa.

Oskarżony Strzałkowski daje dalej odpowiedź na postawione mu pytania. Dlaczego utrzymywał się tak długo w ułudzie do Anglosasów?

— Wierzyłem, że Anglia wyrówna rachunek.

Wierzył on wówczas, że Anglosasi walczą tylko z rządem polskim a nie z państwem polskim. Z biegiem czasu — ciągnął oskarżony — krytycyzm wzrastał. Ale dopiero w ostatnim czasie zorientowałem się, kiedy przekonałem mnie wrocie stanowisko Marshalla wobec granic zachodnich i to, że obecnie Anglosasi stawiają na Niemców i ich odbudowę.

Nie przeciw Niemcom lecz przeciw organizacjom lewicowym

Po krótkiej przerwie oskarżony odpowiada na pytania prokuratora.

Prok.: Czy do obowiązków BW w pierwszym rzędzie nie należał wywiad przeciwko Niemcom?

Osk.: W pierwszym okresie BW nie było krepowane w pracy przeciw Niemcom. Od śmierci gen. Sikorskiego praca w BW została zwrócona na rozpracowanie organizacji lewicowych.

Prok.: Niemcy schodzą na plan dalszy?

Osk.: Niemcy zostali w ogóle pominięci. Wywiad polityczno-społeczny absorbował całkowicie czas i energię. Szczęśliwie kadry nie pozwalały rozpracowywać Niemców.

Prok.: Czy zakres działania w BW wypływał z inicjatywy oskarżonego, czy też był narzucony z góry?

Osk.: Wywiad polityczno-społeczny był określony instrukcjami.

Prok.: Kogo oskarżony wciągnął do pracy w BW?

Osk.: Nie wielu ludzi, ponieważ niechętnie przyjmowano te prace.

Prok.: Jakie obiekty wysuwalі ludzie przeciwko pracy w BW?

Z kolei oskarżony przechodzi do wyjaśnienia stosunku WIN-u do UPA.

„Zagadnienia ukraińskie interesowały nas z punktu widzenia wywiadu — wyjaśnia oskarżony — ponieważ jesienią 1945 r. mnożyły się napady band UPA. W myśl polecenia Niepokólczyckiego wydałem rozkaz kierownictwu siatki wywiadowczej na woj. rzeszowskie nawiązania kontaktu z jakimś poważniejszym zgrupowaniem UPA.”

„Sam fakt nawiązania kontaktu WIN-u z UPA miał poważny aspekt polityczny — mówi dalej osk. Strzałkowski.

WYTWORZYŁA SIĘ MIĘDZY NAMI PEWNA SOLIDARNOŚĆ, SKIEROWANA PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU I ZWIĄZKOWI RADZIECKIEMU.

Kontakt z UPA doszedł do skutku połowicznie, bowiem łącznikowi, który wracał z listem od UPA, po drodze list został odebrany. W liście tym był podany termin i sposób spotkania wysłannika WIN z UPA. Wskutek niedoręczenia tego listu do spotkania nie doszło.

W końcowej części swych wyjaśnień osk. powiedział: „Te kierunki polityczne, które wpływały na utrzymanie się podziemia, są odpowiedzialne za istnienie w kraju, w dwa lata po wojnie, organizacji podziemnych. Wśród wykonawców wielu ludzi sądziło, że ich praca jest pozytywną służbą dla państwa w imię określonych celów o charakterze narodowym. Najtragiczniejsze jest to, że praca ich okazała się zaprzeczeniem ideałów, w imię których pracę tę prowadzili.”

Osk.: Były to obiekty zrozumieli. Ludzie wiedzieli, że okupant jest przeciwnikiem. Nie rozumieli, dlaczego trzeba rozpracowywać organizacje lewicowe. Dlatego też werbnicy szeli opornie. W miarę upływu czasu, pod wpływem propagandy niektórych gazet podziemnych, nastawień płynących od Delegatury, pod wpływem propagandy radiowej — uległo to pewnym zmianom. Budzono nienawiść do Związku Radzieckiego i polskich organizacji lewicowych.

Prokurator odczytuje następnie wyjątki ze szczegółowej instrukcji pochodzącej z tego samego okresu, która według wyjaśnień Strzałkowskiego obowiązywała w brygadzie wywiadowczej. Według tej instrukcji w odniesieniu do organizacji lewicowych BW miało rozpracować: a) stan osobowy organizacji, techniczne prace i metody pracy elementów zaangażowanych w okresie przed wojną, b) stan osobowy w związku z sytuacją doby dzisiejszej.

Celem rozpracowania zadań w punkcie a) BW wykorzystowało dotychczasowe materiały przy nawiązaniu łączności z organami

służby śledczej oraz z ludźmi zaangażowanymi w pracy komunistycznej. Celem rozpracowania zadań w punkcie b) BW wykorzystało materiały: 1. o elementach komunistycznych z okresu przedwojennego, 2. materiały zebrane podczas pracy organizacyjnej oraz 3. materiały o dotychczasowych przejawach działalności komunistycznej.

Instrukcja przewidywała dalej, że wiadomości dotyczące zasadniczych pociągnięć, zebrane przez BW, winny być niezwłocznie przekażane do wiadomości kierownictwa oddziału bezpieczeństwa BW.

Kompromitujący raport

Prokurator zapowiada ogłoszenie pewnych fragmentów z raportu brygad wywiadowczych. Cisza, która towarzyszy zeznaniom oskarżonego Strzałkowskiego staje się ciszą śmiertelną. Prokurator czyta meldunki WB. Filipowicz Jolanta — żona majora mieszka u sympatyka komunistycznego, ks. Borowiec — kapelan komunistyczny, zasuspendowany jeszcze przed wojną, Floriłowicz Władysław — gwardysta, Kowalec Walenty — prezes Stronnictwa Ludowego, w żałoby stosunkach łącznikiem okręgu PPR, Kossowski W. — szofer firmy Mut w Rzeszowie, przewoźny Żydów z obozu, Kubik, — w kontakcie z Żydami pracującymi na torowisku itd.

Informacji tego rodzaju — mówi prokurator — jest w aktach odnośnie Krakowa 633, Tarnowa 431, Krakowa powiatu 585, Sanośka 23, Przemyśla 26, Dębicy 83, Jarosławia 166, Jasła 93, Kraśnika 13, Krosna 134.

Prokurator: Czy nazwiska te były rejestrowane po to, aby je później wykorzystać?

Osk.: Tak jest.

Prokurator przechodzi do wyjaśnienia spraw związanych z działalnością oskarżonego w organizacji „Nie”.

Na pytanie, jaka była sytuacja w BW przed przejściem do orga-

Wszystkie inne objawy winny być zarejestrowane dla wykorzystania w odpowiednim czasie. Instrukcja kończy się uwagą, że poza tym wywiad taki winien być przeprowadzony we wszystkich innych sprawach dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Prok.: Co należy rozumieć przez polecenie nawiązania kontaktu z organami służby śledczej?

Osk.: Chodzi tu o zwrócenie się do ludzi, którzy zajmowali się tymi zagadnieniami przed wojną i o uzyskanie wskazówek co do osób znanych przed wojną z pracy wywiadowczej.

Siatka Delegatury Sił Zbrojnych

Prok.: Czy zakres organizacji „Nie” i delegatury Sił Zbrojnych różniły się między sobą?

Osk.: Częściowo. Rozszerzył się terytorialny zasięg i załączki, które przejawiały się w „Nie”, zostały rozwinięte. Mielismy dział

nizacji „Nie”, oskarżony wyjaśnia, że wierzono w nieuniknioną w przyszłości walkę zbrojną między krajami anglosaskimi i Związkiem Radzieckim.

Prok.: Czy organizacja „Nie” propagowała taki pogląd?

Osk.: Tak.

Prokurator: Czy w związku z pracą oskarżony otrzymywał wynagrodzenie?

Oskarżony: Otrzymałem 4.000 dolarów. Następne kwoty otrzymywałem od Niepokólczyckiego. Za pracę w BW otrzymywałem miesięczne wynagrodzenie początkowo po kilkanaście tysięcy złotych, później 30—40.000 złotych.

Prok.: Jakże zadanie miał wywiad w organizacji „Nie”?

Osk.: Ogólne wytyczne szły w kierunku rozszerzenia ram wywiadu. Rozpracowywaliśmy władze bezpieczeństwa, partie polityczne, ponadto po raz pierwszy zaczęliśmy uprawiać wywiad gospodarczy.

Wybory prezydenckie w USA

Związki Zawodowe w akcji

Nowy Jork. (PAP) Amerykańskie związki zawodowe, zrępowane w CIO (kongres przemysłowych związków zawodowych) i w AFL (amerykańska federacja pracy), rozpoczęły energiczną akcję, związaną z mającymi się odbyć w listopadzie 1948 r. wyborami prezydenta. Przewodniczący CIO, Murray, oświadczył, że celem tej

kontrowersji (bezpieczeństwo, administracja i nastroje w wojsku), dział polityczny i dział gospodarczy.

Prok.: Czy w czasie pracy w delegaturze oskarżony zorganizował nowe komórki wywiadowcze?

Osk.: Tak. W województwie śląsko-dąbrowskim przez Przekutowskiego, na Podhalu przez Hegera, w tarnowskim przez Lewandowskiego, w przemyskim przez Słobosza, w miechowskim przez Kota.

Odpowiadając na dalsze pytania oskarżony Strzałkowski przedstawił schemat organizacyjny siatki wywiadowczej delegatury Sił Zbrojnych. Opracowanie materiału należało do biura studiów. Siatka obejmowała trzy województwa: śląsko-dąbrowskie, krakowskie i rzeszowskie. Województwa były podzielone na inspektoraty, obejmujące po kilka powiatów.

Po aresztowaniu we wrześniu 1945 roku członków wywiadu w województwie śląsko-dąbrowskim polecił oskarżony Strzałkowski zorganizowanie nowej siatki Słobosza i niezależnie od niego Kotowi. Zorganizowanie wywiadu w Katowicach polecono Ralskiemu Eugeniuszowi.

Prok.: Czy Ralski i Kot zorganizowali wywiad?

Osk.: Znalezili ludzi, którzy podjęli się tego zadania.

Biuro studiów powstało w jesieni 1945 r. Kierował nim początkowo Lewandowski. Po pewnym czasie Strzałkowski dał polecenie na rozkaz Niepokólczyckiego, by Lewandowski zajął się zorganizowaniem obszaru północnego. Kierownikiem biura studiów stał się wówczas Kot. Niezależnie od sieci i informatorów siatki wywiadowczej, dział polityczno-społeczny miał własnych informatorów.

Następne pytania odnoszą się do działalności oskarżonego w ramach WIN-u.

Na tym rozprawa została przerwana do dnia następnego. W dalszym ciągu będzie zeznawał oskarżony Strzałkowski.

Do wałki ze stonką

Warszawa (SAP). Dzisiaj wyjeżdża do Katowic do ognisk stonki ziemniaczanej w Opolu, grupa specjalistów w walce z chorobami roślin.

W grupie tej znajdują się również specjaliści zagraniczni z Związku Radzieckiego, Czechosłowacji i USA.

Po objęciu ognisk stonki, członkowie wycieczki wymienią swe poglądy na najnowsze metody walki z wrogiem ziemniaka nr 1.

Redukcja

300.000 urzędników we Francji

Parýż (PAP). Francuskie Zgromadzenie Narodowe uchwaliło w środę ustawę, przewidującą redukcję 300 tysięcy urzędników państwowych.

Ogólna liczba pracowników państwowych we Francji oceniana się na około 2 milionów.

Dymitrow przybędzie do Czechosłowacji

Praga (PAP). Jak donosi dziennik „Svobodne Slovo”, w najbliższym czasie przybyć ma do Czechosłowacji premier bułgarski Dymitrow, celem odbycia kuracji w jednym z uzdrowisk czeskich. Nie jest wykluczone, że w czasie swego pobytu premier Dymitrow przeprowadzi z czeskim rządem negocjacje w sprawie umowy sojuszniczej czechosłowacko-bułgarskiej.

Wyrok na oprawców z Gusen

Hamburg (API). Amerykański sąd wojskowy w Dachau wydał wczoraj wyrok na oprawców hitlerowskich z obozu koncentracyjnego w Gusen.

Dwaj sanitariusze SS skazani zostali na śmierć przez powieszenie za mordowanie jeńców przy pomocy zastrzyków z ropy. Dwaj inni oskarżeni, za szczucie psami jeńców radzieckich, przypatrzą się, jak psy jeńców tych rozszarpywały, skazani zostali na 30 lat więzienia. Pozostali za bicie aż do śmierci jeńców polskich i zękanie się nad więźniami otrzymali wyroki od 20 do 30 lat więzienia.

Pozbawienie obywatelstwa polskiego osób narodowości niemieckiej

Warszawa (PAP). Jak wynika z wyjaśnień Ministerstwa Ziemi Odzyskanych, starosta, względnie prezydent miasta jest władzą powołaną do orzekania o pozbawieniu obywatelstwa polskiego, przepadek mienia oraz wysiedlenia z obszaru Państwa Polskiego osób narodowości niemieckiej.

Odnosne postępowanie może być wszczęte na wniosek powiatowego, miejskiego lub wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. O ile miejsce zamiesz-

kania osoby narodowości niemieckiej, małżonka oraz ich dzieci, co do których organ Bezpieczeństwa Publicznego wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania jest nieznane, wzgl. osoby te są niezdolne do działań prawnych, to władza administracji ogólnej winna wystąpić do Sądu Grodzkiego o wyznaczenie kuratora.

Władza Administracji ogólnej winna zawiadomić o tożsaczym się postępowaniu małżonka i dzieci do lat 18 zainteresowanej osoby, a jeżeli dziecko tej osoby mające ukończonych lat 13 wyrazi chęć pozostania nadal obywatelem Państwa Polskiego, to należy zawiadomić władzę opiekuńczą.

W toku postępowania, władza administracji ogólnej może zarządzić zajęcie majątku osoby, zagrożonej pozbawieniem obywatel-

stwa. Nie są jednak tym objęte przedmioty osobistego użytku, jak ubranie, sprzęt domowy itp.

Władza Administracji ogólnej winna w orzeczeniu dokładnie wyznaczyć okoliczności, powodujące pozbawienie obywatelstwa oraz zamieszcie w tymże orzeczeniu rozstrzygnięcie, co do małoletnich dzieci, małżonka osoby pozbawionej obywatelstwa i jej majątku.

Ta sama władza zawiadamia o uprawomocnieniu się orzeczenia o pozbawieniu obywatelstwa ten

Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, na którego wniosek przeprowadzono postępowanie, a także właściwy Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli osoba pozbawiona obywatelstwa posiada dzieci, które pozostają w Polsce, to należy też zawiadomić gminne organa Opieki Społecznej, celem zorganizowania opieki nad tymi dziećmi.

Od orzeczenia władz administracyjnych przysługuje prawo odwołania się do Sądu Okręgowego w terminie 7-dniowym

Przy drzwiach zamkniętych obraduje Konferencja Waszyngtońska

Waszyngton. (API) Waszyngtońska konferencja anglo-amerykańska w sprawie produkcji węgla w Zagłębiu Ruhry toczy się przy drzwiach zamkniętych. Korespondent Reutera stwierdza, że prace obu delegacji posunęły się w dniu wczorajszym naprzód, ale

nie dały, jak dotąd, żadnych konkretnych wyników. Z opinii Reutera można wnosić, że zasadnicze sprawy, dotyczące Zagłębia Ruhry, rozstrzygnięte zostaną poza konferencją waszyngtońską. Kwestia finansowa i kwestia kierownictwa kopalniami, a przede

wszystkim sprawa nacjonalizacji kopalń węgla, będą rozstrzygnięte na drodze dyplomatycznej między Waszyngtonem i Londynem. Decyzja co do poziomu produkcji stali także zostanie przesunięta do czasu zasięgnięcia opinii Francji.

Anglo-amerykańska konferencja z udziałem delegata Francji odbędzie się prawdopodobnie w końcu b. miesiąca w Londynie, a nie jak zamierzano pierwotnie, w Waszyngtonie. Będą na niej obecni kierownicy zarządów wojskowych strefy angielskiej i amerykańskiej w Niemczech.

Wczoraj na konferencji waszyngtońskiej toczyły się rozmowy nad sprawą podwyższenia racji żywnościowych dla górników niemieckich, zagadnieniem mieszkaniowym i kwestią zwiększenia wydajności pracy. Rozpatrywano również sposoby polepszenia transportu węgla z kopalni.

Londyn. (ZAP). Kierownik przemysłowego związku „Bergodu” — Schmidt, otrzymał zaproszenie od górników angielskich i w następnych dniach uda się prawdopodobnie do Wielkiej Brytanii.

Jedna z najcenniejszych umów

Cześć o umowie z Polską

Praga (PAP). Ostrawski organ Czeskiej Partii Ludowej „Hlas” stwierdza w artykule, poświęconym stosunkom czechosłowacko-polskim, iż zawarta niedawno między obydwoma państwami umowa gospodarcza jest jedną z najcenniejszych umów zagranicznych Czechosłowacji.

Dziennik podkreśla szczególne znaczenie Odry dla życia gospodarczego Czechosłowacji, która tą drogą będzie mogła otrzymywać ważne surowce z państw skandynawskich oraz zwiąże się komunkacyjnie z całym zachodnim obszarem Związku Radzieckiego.

Rada narodowa w Bystrzycy nad Olzą uchwaliła i zgłosiła na ręce premiera rządu czechosłowackiego rezolucję, w której wita z prawdziwą radością umowę, zawartą między Czechosłowacją i Polską, jako zabezpieczenie narodów słowiańskich przed jakąkolwiek agresją w przyszłości.

„Przyjaźń nasza — głosi rezolucja — jest przepiękną, wspólne przelana krwią i wspólna walka o lepszą przyszłość naszych narodów. Rządowi republiki czechosłowackiej przyrzekamy, że staramy się być w pełni pomocnymi w realizacji tej umowy.”

Przeciw pożyczce amerykańskiej wypowiada się SED

Berlin. (obsł. wł.) Z okazji rozpoczęcia anglo-amerykańskich rozmów w sprawie podniesienia przemysłu niemieckiego organ Socjalistycznej Partii Jedności Niemiec (SED) „Neues Deutschland” opublikował wczoraj manifest skierowany przeciw zaciąganiu przez Niemców pożyczek ze strony Stanów Zjednoczonych dla podniesienia niemieckiej produkcji przemysłowej. Manifest podpisali przyzyci poszczególnych krajów niemieckich, nale-

żących do radzieckiej strefy okupacyjnej, przedstawiciele niemieckiej administracji, związków zawodowych i wielu wybitnych uczonych niemieckich.

Manifest stwierdza m. in., że pożyczka zagraniczna, która ma być przeznaczona na cele zakupu nowych urządzeń fabrycznych i maszyn dla kopalni Zagłębia Ruhry, jest zupełnie zbędna ze względu na fakt, że sami Niemcy mogą sobie wszystkie potrzebne do odbudowy przemysłu urządzenia techniczne wyprodukować, nie potrzebując się uciekać do zagranicznych ofiarodawców. Manifest domaga się następnie opracowania planu produkcji przemysłowej i podziału produkcji węgla pomiędzy wszystkie strefy okupacyjne Niemiec. Wskazuje również na zadanie utworzenia specjalnego organu niemieckiego, który by miał możliwość opracowania planu zapotrzebowania żywności dla niemieckich pracowników i ich rodzin. W końcu manifest domaga się rychłego upaństwowienia kopalni Zagłębia Ruhry i wielkich zakładów przemyślowych.

Wybory prezydenckie w USA

Związki Zawodowe w akcji

Nowy Jork. (PAP) Amerykańskie związki zawodowe, zrępowane w CIO (kongres przemysłowych związków zawodowych) i w AFL (amerykańska federacja pracy), rozpoczęły energiczną akcję, związaną z mającymi się odbyć w listopadzie 1948 r. wyborami prezydenta. Przewodniczący CIO, Murray, oświadczył, że celem tej

kampanii będzie bezwzględne zwalczanie w przyszłych wyborach tych przedstawicieli Izby Reprezentantów i Senatu, którzy w czasie ostatniej sesji Kongresu głosowali za ustawą Tafta-Hartley’a. Przewodniczący AFL, William Green, zapowiedział, że jeśli senator Taft wystawi swą kandydaturę, zostanie on smrotnie pobity.

Andrzej Ziemięcki

» Dom Słowa Polskiego «

W pół drogi od pomysłu do urzeczywistnienia

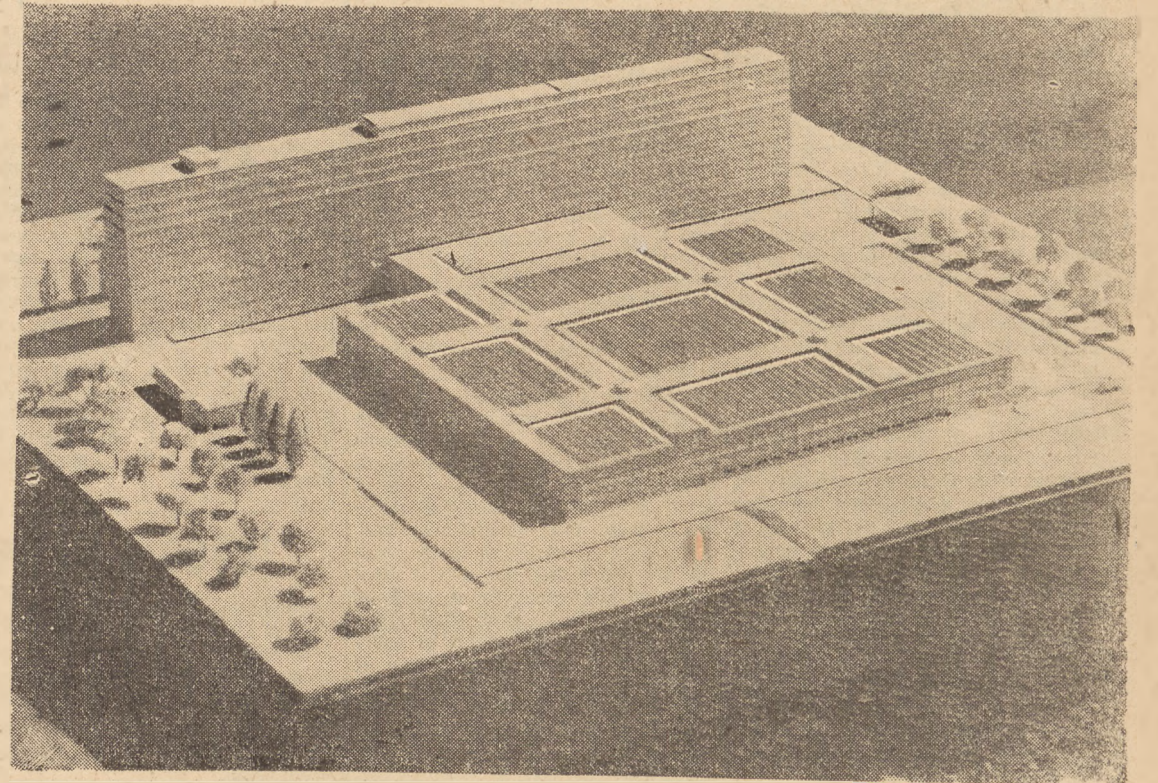
Warszawa, w sierpniu „Na początku był chaos... Nie, tam nawet chaosu nie było. Martwa cisza, jakiego hoggarowskie zwaliska. Przygodny turysta — bo tylko tacy tam zachodzili — długo mógł krążyć i nie spotkać nikogo wśród labiryntu ruin. Musiał się wspinać po zwałach murów, niby lodowcami spływających na resztki ledwie znaczących ulic; musiał dobrze uważać, aby nieostrożnym stąpieniem nie zwałić na siebie lawiny cegieł. Zdawało się wtedy, w pierwszych miesiącach 1945 roku, że plac Kazimierza Wielkiego, popu-

wać zespół budynków stonowiących nowoczesną fabrykę książki i czasopism.“ Na prośbę „Czytelnika“, wybrał i przydzielił BOS pod budowę plac między dzielnicą przemysłową a Śródmieściem, wokół placu Kazimierza Wielkiego, w bloku otoczonym ulicami Towarowa, Srebrną, Miedzianą i Prosta. Na tej podstawie „Czytelnik“ ogłosił konkurs architektoniczny, przystępując jednocześnie do pierwszych robót przy oczyszczaniu terenu.

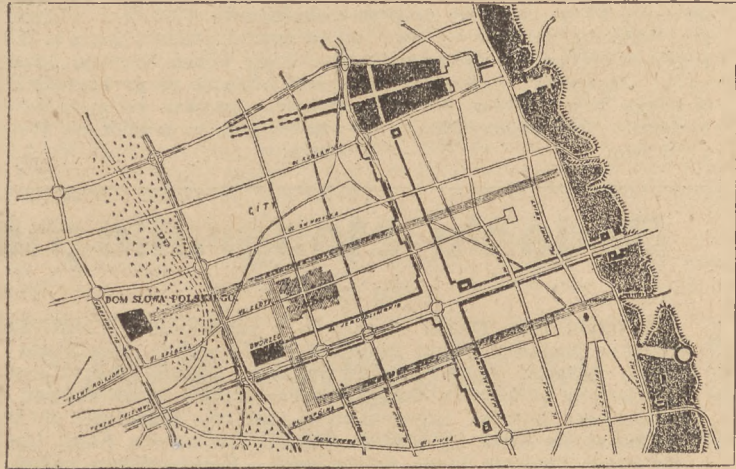
Prace przygotowawcze w Warszawie nie ograniczają się wszakże tylko do zagadnień technicznych. Warszawa ma swoje specyficzne warunki mieszkaniowe i wszelka wymiana w tym zakresie napotyka na mnóstwo trudności. Jest zasada, że instytucja, która chce usunąć lokatora z mieszkania, winna mu dać odpowiednie mieszkanie gdzie indziej. Jest to temat do dłuższych pertraktacji. Jednemu nie odpowiada punkt, innemu piętro, innemu rozkład, a w ogóle jest to przecież doskonała okazja do zarobienia — nawet za pomocą wszelkiego rodzaju szantażu. Więc do domu, o którym wiadomo, że będzie ewakuowany, sprowadza się nowy lokator, instaluje w pokoju, który ma trzy ściany i pół sufitu, stołek i łóżko składane — i już mieszka i już się chce liczyć do tych, którym się należy odszkodowanie w razie usunięcia go z lokalu.

Takich amatorów odszkodowania — mniej lub bardziej legalnych — jest na terenie budowy „Demu Słowa Polskiego“ — 3.000. Są oni objęci pięcioletnim planem przekwaterowania do lokali zastępczych. Część pertraktacji doprowadzono tak daleko, że w dniu 29 lipca zostało zlikwidowane definitywnie targowisko, mieszczące się w centrum budowy, co stwarza wreszcie tym samym pewien oddech kierownictwu robót przy samej organizacji.

Dotychczas bowiem prowadzono prace rozbiórkowe kilkunastu kamienic, otaczających plac, i wywożono gruz, jak się dało, „na wyrwyki“. Ale i te prace znaczą. Nie ma już tych gruzowisk, przypominających lodowce; stara ce-

Przyszły Dom Słowa Polskiego widziany od ul. Towarowej. Fot. „Film Polski“

Dom Słowa Polskiego stanie w pasie między Śródmieściem a Zachodnią Dzielnicą Przemysłową

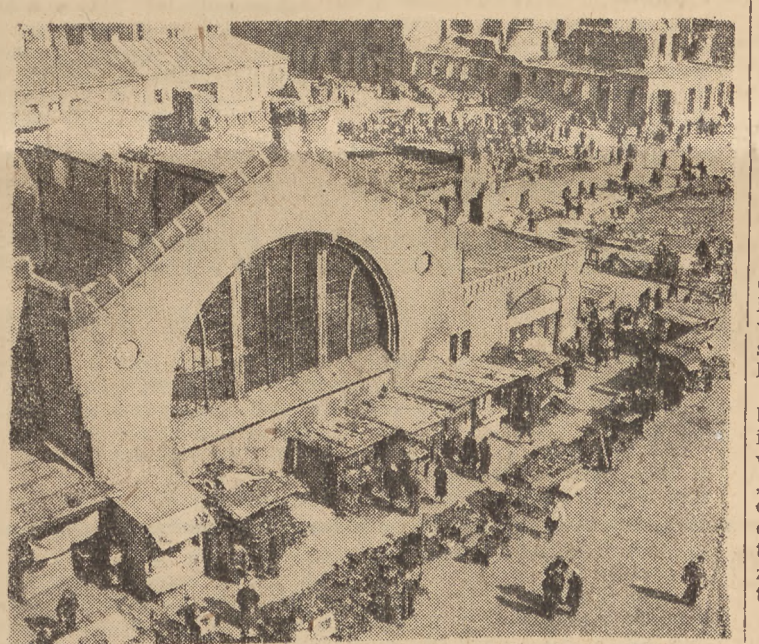
larnie placem Witkowskiego zwany, lata całe pozostanie w tym stanie zmartwiałego gruzowiska. Nigdy nie był piękny — obstawiony tandetnymi kamienicami, zamieszkały przez ludność straganowych interesów, niechlujny i zablokowany odpadkami targowiska. Żaden BOS, żaden urbanista nie byłby postawił wniosku, aby ten plac, za stary na remonty a za nowy na zabytkowość, wciągnąć na listę obiektów, podlegających uprządkowaniu.

Ale... — Początkowo — zwolna i nieśmiało w niezamieszkałej dzielnicy, zaczęły się pojawiać budki i stragany, gnane tutaj siłą przedwojennej tradycji i znacznie realniejszą siłą milicji, która ze wyrugowała z placu przed „Polonią“. Rozciągnęły się więc z rzadkimi masami wzdłuż Alei Jerozolimskich aż po Towarową i Grójecką, a potem stopniowo grupowały się na swoim dawnym terenie, na którym miasto nie stawiało żadnych sprzeciwów, a nawet popierało tę tendencję. Nie było jeszcze wtedy wiadomo — a prawdę powiedziawszy nikomu się nie śniło, że ta właśnie dzielnica, „bardzo podła“ z dawien dawna, zostanie wybrana do spełnienia wielkiej misji oświatowej.

Jak się to stało? Oddajemy głos prezesowi „Czytelnika“ Jerzemu Borejszy, który najwięcej w tej sprawie „zawinił“:

„15 stycznia 1946 roku — pisze on w „Skarpie“ z 2. VI. 1946 — odbyła się z inicjatywy Zarządu „Czytelnika“ narada z przedstawicielami Biura Odbudowy Stolicy i Stowarzyszenia Architektów RP. Po raz pierwszy omówiono wówczas zagadnienie, które nurtuje zespół kierowniczy „Czytelnika“ od chwili wyzwolenia Stolicy: w odnowionej Warszawie należy jak najszybciej wybudować

wyrażenie „pierwsze roboty“. Nawet cyfry niewiele tu pomogą; że cały teren zajmuje około 12 hektarów, a na nim zalega 250.000 metrów sześciennych rumowiska i murów usuwanych stopniowo. Tylko jakieś obrazowe porówna-

Targowisko dokola spalonych hal na placu Kazimierza Wielkiego (popularnie t. zw. Witkowskiego) w tych dniach przeniesie się na Twardą. Fot. Roman Burzyński, W-wa

nia mogą dać jakie takie pojęcie o potężnych rozmiarach projektu. Na przykład, że 12 hektarów, to znaczy dwadzieścia kilka morgów, a to już jest wcale okazałe gospodarstwo wiejskie z zabudowaniami i ogrodem, z łąkami zboża i okopowizny. A znowu te 250.000 metrów sześciennych gruzów to oznacza prawie tyle jednokrotnych furmanek, które, gdyby się rozciągnęły sznurkiem na szosie, zajęłyby drogę od Warszawy przez Katowice poza Wiedeń.

gła stoi w długich sągach, ulice podmiecione dają możność przejazdu. Wiele domów nie sterczy

już czteropiętrowymi cienkimi ścianami ku niebu — są bliskie zrównania z ziemią. Po opróżnieniu placu nic już nie stoi na przeszkodzie do przeprowadzenia tak zwanych wykopów szerokoprzednych, które to prace poprzedza zakładanie fundamentów — na razie może jeszcze w tym roku pod halą fabryczną.

Albowiem hale fabryczne, a nie lokale biurowe wysunięto na plan

pierwszy. Budynek fabryczny musi być wykonany w ciągu dwóch i pół lat, to znaczy w terminie, na który nadejdą zamówione maszyny najnowszej typy.

Właściwy teren budowy obejmuje prostokąt o bokach 200 do 220 metrów, co odpowiada powierzchni czterech i ewentualnie trzech zabudowań budynek wzniesie według planów:

Lokal biurowy	128.600 m sześć.
hale operacyjne, szatnie itp.	32.600 „ „
hale produkcji i ekspedycja	124.000 „ „
salę zjazdową, teatr i kawiarnia	14.800 „ „
łóżek, mieszkania	2.400 „ „
Razem:	302.100 m sześć.

Całość gmachu wymaga pięciu lat budowy.

Czy słusznym jest zatem twierdzenie, wyrażone w tytule, że „Dom Słowa Polskiego“ znajduje się w połowie drogi od pomysłu do urzeczywistnienia?

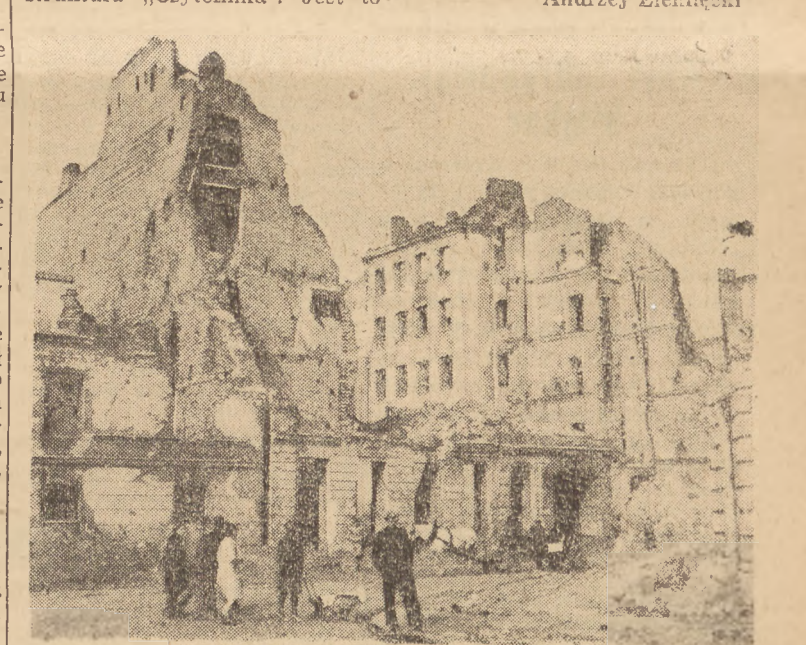
Niewątpliwie tak.

W tego rodzaju przedsięwzięciach najtrudniejsze są pierwsze kroki. Tylko ten, kto sam budował, jest w stanie ocenić, ile wysiłku, ile wytrwałości, ile przekonywania trzeba włożyć, aby projekt zrodzony z myśli przybrał kształty realne na papierze i aby ten plan papierowy uzyskał wszystkie aprobaty, potrzebne do „wyruszenia w teren“. Zwłaszcza o ile idzie o monumentalne budowle o charakterze publicznym, trudności wstępne mnożą się tak, że tylko mocne charaktery potrafią się z nimi uporać.

Trudności te już przewyżczyłono. Uporano się z człowiekiem. Martwy materiał, na który teraz przychodzi kolej w wykonaniu technicznym, jest podatniejszy do obróbki.

Ważnym czynnikiem, który pomógł do realizacji pierwszego,

najuczciwszego odcinka, jest struktura „Czytelnika“. Jest to

Te ruiny (na rogu ul. Wroniej), leżące na terenie przyszłego „Domu Słowa Polskiego“ ulegają rozbiórce. Fot. Roman Burzyński, W-wa

instytucja nowego typu, powstała z nowej rzeczywistości, dostosowana zarówno do nowych warunków słowa drukowanego, jak również i nowoczesnych potrzeb konsumpcji. Jest spółdzielczą formą, idącą ku stałemu pogłębianiu, jest naturalnym wynikiem jej treści.

W najmięcej przed wojną estetycznej dzielnicy Warszawy, tam, gdzie przed dwoma laty „jeszcze nawet chaosu nie było“, stanie w niedługim już czasie „Dom Słowa Polskiego“, który wedle słów prezesa Borejszy „będzie spółdzielczym ośrodkiem nie tylko fabrycznym, ale i dyspozycyjnym, twórczym laboratorium naukowym słowa drukowanego“.

Andrzej Ziemięcki

Kingsley Martin — Londyn

Czy koniec Europy?

Redaktor naczelny jednego z najbardziej wpływowych tygodników brytyjskich „New Statesman and Nation“, p. Kingsley Martin, który ostatnio — jak to zresztą podawaliśmy — bawił w Polsce był gościem „Czytelnika“, zamieścił w „Rzeczypospolitej“ b. ciekawy artykuł pod tym tytułem, który przedrukujemy w całości.

Wśród wielu głupich sensacji, jakie znaleźć można w prasie amerykańskiej jedną z najbardziej popularnych jest twierdzenie, że „Europa się skończyła“. Co mają właściwie na myśli głosiciele tego poglądu? Sądzę, iż bardzo często nie myślą nic więcej poza tym, iż Europa nie jest już więcej zdrowym terenem dla amerykańskich inwestycji czy też atrakcją dla amerykańskich turystów. Ludzie interesu i ludzie bogaci stracili tam wiele w czasie wojny a zniszczenie wojenne było tak wielkie, że gość amerykański nie ma pewności znalezienia wszędzie telefonu czy samochodu, gorącej kąpieli czy gorącej kielbasy. Ci, którzy identyfikują cywilizację z kapitalizmem a życie z wygodą, twierdzą, że „Europa się skończyła“.

Ale zdanie to oznaczać może o wiele więcej. Niektórzy całkiem inteligentni ludzie, którzy w swej podróży po Europie dotarli aż do Berlina, zastanawiają się, czy Eu-

ropa będzie kiedykolwiek w stanie podźwignąć się ze zniszczeń, niewiści i demoralizacji, pozostawionych przez wojnę. Widzą oni w niektórych krajach trwającą nadal gorącą walkę klas i zastanawiają się czy będzie można znaleźć rozwiązanie problemu niemieckiego. Uważają, że jeśli Europa ma podnieść swą stopę życiową, musi być zjednoczona jako obszar gospodarczy, jednak zamiast dążenia do jedności znajduje tam stare różnice narodowe, widzą linię dzielącą Europę na Zachód i Wschód. Zastanawiają się, czy Europa odrodzi się kiedykolwiek, czy też pograży się jeszcze bardziej w zwiędzającą się nędzę, przy zmniejszającym się zaudnienu, niższym poziomie życia i ze stale nierozwikłanymi problemami. Tragedie takie zdarzały się w życiu wielu cywilizowanych narodów przeszłości, ślady ich można znaleźć w pustyniach Egiptu i na Środkowym Wschodzie. Może się to zdarzyć znowu jeżeli chęć życia

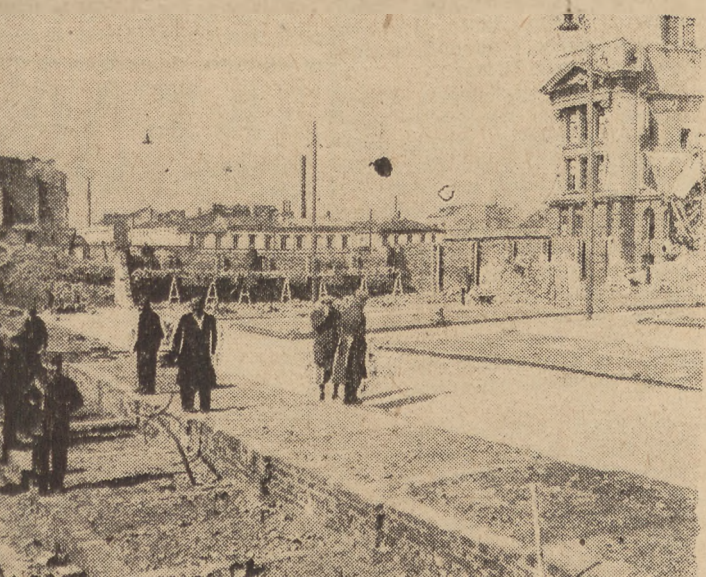
okaże się mniej silna niż niszcząca potęga, jaką nauka oddała w ręce człowieka.

Ci, którzy obawiają się takiej przyszłości a raczej braku jakiegokolwiek przyszłości dla Europy, powinni odwiedzić państwa położone na wschód od Niemiec. Spotkałem się z tak wielką żywotnością w Polsce, Jugosławii i Czechosławacji, że nie wątpię, iż z ruin wylania się nowa cywilizacja. Dwa tygodnie to zbyt mało na zwiędzenie nowej Polski, lecz dosyć, aby przekonać się, że naród polski jest cudownie żywotny. Polacy są zmęczeni, przeszli straszliwe cierpienia. Nie musicie mówić gościowi z Anglii, jak szybko odbudowujecie waszą zburzoną ojczyznę, lub wieszować sobie waszego systemu planowania gospodarczego czy waszej żywotności kulturalnej. Byłoby to niestosowne — a jeszcze bardziej niestosowne byłoby, gdyby gość chciał dyskutować nad waszymi trudnościami czy też komentować to, co uważa może za wasze błędy. Ale chętnie powiedziabym coś o zaskakującej organizacji, jaką jest „Czytelnik“, który udzielił mi tak miłej gościnności w tym kraju. Mówiłbym o tym nadzwyczajnym przedsięwzięciu,

które, w ciągu dwóch zaledwie lat i bez finansowej pomocy ze strony państwa, potrafiło stworzyć filie w każdym mieście, jakie odwiedziłem w Polsce. Jest to prawdziwie spółdzielcza organizacja, której personal wszędzie podziela ciżniażem swego głównego organizatora. Wystarczy mi powiedzieć po prostu, że „Czytelnik“ jest dowodem, co można zrobić z wielkiej organizacji spółdzielczej, nie obciążonej balastem prywatnego życia.

Wielkie wrażenie zrobił na mnie również zapal włożony w wystawienie sztuk szekspirowskich w Warszawie. Dla Anglika jest to fakt zadziwiający, że miasta w różnych częściach Polski potrafiły tak szybko po wojnie — która miała jakoby „wykończyć“ cywilizację europejską — znaleźć zespoły dramatyczne, zdolne do tak wspaniałej interpretacji sztuk Szekspira. Uwżam przedstawienie „Burzy“ za specjalnie udane. Oczywiście nie rozumiem przekładu polskiego, nie mogę powiedzieć, jak oddane zostało w obcym języku piękno szekspirowskiego języka, lecz wyłata i gra przekonały mnie, że aktorzy

(Dokończenie na str. 4-tej)

Pracownicy przy ul. Twardej, dokąd przenosi się targowisko z placu Kazimierza Wielkiego. Fot. Roman Burzyński, W-wa

Czy koniec Europy? Brak księży — kościoły zamknięte

(Dokończenie ze str. 3-ciej)

dobrze rozumieją tę sztukę i że potrafią nadać przedstawieniu pełnię oryginalności i piękna.

Uważam „Sen Nocy Letniej” za przedstawienie mniej udane, gdyż zostało ujęte raczej jako „pantomina”, a moim zdaniem takie potraktowanie tej sztuki, mimo iż posiada również zalety oryginalności, musi z konieczności poświęcić część tej poezji, dzięki której Szekspir zdołał przekształcić dziecinną baśń w mistrzowskie dzieło sztuki. Lecz poszczególne wartości tego czy innego przedstawienia nie są rzeczą najważniejszą. Dla mnie największą wagę posiada fakt, iż we wszystkich tych przedstawieniach znalazłem dowód, że wszędzie, w całej Polsce, młodzi ludzie — kobiety i mężczyźni — zdają sobie w pełni sprawę z jedności kulturalnej i wspólnego dziedzictwa w sztuce, która nie jest własnością jednej klasy, jednego narodu czy okresu, lecz należy do wszystkich ludzi, wszystkich klas i wszystkich czasów.

Wywołałem z Polski jedną jasną naukę. Zamożność, — jak wiemy wszyscy — osiąga się pracą. Gdy świat zbudowany przez kapitalizm wali się w gruzy, ta prosta i jasna prawda staje się oczywista dla każdego. W kraju takim, jak Anglia, który posiadał wysoką stopę życiową i żył wygodnie dzięki nagromadzonemu w przeszłości zasobom, lekcja ta jest o wiele trudniejsza do przyswojenia. Lecz Anglia dziś ma rów-

Potrzeby religijne Ziemi Kłodzkiej

Brak także proboszczy i w okolicznych miejscowościach, jak np. w Kramnie, Szydłowiu, Kumowie i Woliboru, gdzie często na jednego księdza wypada około 10 tys. wiernych i gdzie często ludzie mają bardzo daleko do czynnych kościołów. Braki te wyrównują wielkie poświęcenie i ofiarność miejscowych kapłanów, którzy — jakoby dali sobie radę i zaspakajają wszystkie potrzeby religijne miejscowej ludności.

Często organizuje się pielgrzymki do Wambierzyckiej kałwarii i na górę św. Anny, a placówka Caritasu przez swoją działalność zasłużyła sobie na wdzięczność wie-

lu parafian. Rozdzielono wiele darów amerykańskich, zapomóg pieniężnych oraz około 30 obiadów dziennie. Dziś niestety praca ta napotyka na dotkliwy brak funduszy.

Miejscowy proboszcz poczynił już pierwsze kroki w celu założenia pewnego rodzaju pensjonatu lub internatu dla dziewcząt zatrudnionych w tuł, fabryce włókienniczej i w tym celu sprowadził Siostry Salezjanki.

Potrzeba takiego domu daje się tu specjalnie odczuwać, gdyż w Nowej Rudzie pracuje około 12 tys. dziewcząt, które pozostawione bez opieki, łatwo ulegają demoralizacji. Warto jeszcze wspomnieć, że w zakładach graficznych w Nowej Rudzie drukuje się znaczna część podręczników religijnych, a autorem ich jest właśnie miejscowy proboszcz. Z pozostałych śladów polskości w Rudzie należało by wymienić nazwisko proboszcza Wilhelmowskiego, pochodzącego z kościoła parafialnego około roku 1790. Jak s i innym był tu żywiołem polski i jak z nim musieli się liczyć Niemcy, świadczy fakt istnienia na proboszczewie wielu starych ksiąg religijnych, drukowanych po polsku we Wrocławiu.

O książki dla Opolszczyzny

Katowice. Kolo Śródmieście Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet uprasza wszystkie Koleżanki o składanie przeczytanych czasopism i książek w lokalu Koła przy ul. Krasińskiego 8b, pokój 49, w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 20. Dary są przeznaczane dla świetlic i kursów repolonizacyjnych, zorganizowanych staraniem Referatu Społecznego przy Państ. Nieruchomościach Ziemi Kłodzkiej Opolskiego.

Badania etnograficzne na Śląsku

GLIWICE (fn). Dzięki staraniom i subwencjom Państwowego Instytutu Badania Sztuki Ludowej w Warszawie, rozpoczęto na terenie Górnośląska przeprowadzanie badań etnograficznych, zakrojonych na szeroką skalę. Badania przeprowadza się pod kierownictwem Komisji Etnograficznej Instytutu Śląskiego; obejmują one zasięgiem Śląsk Cieszyński, Ziemi Raciborską, Śląsk Opolski oraz część Zagłębia (pow. tarnogórski). Kierownictwo badań zostało powierzzone dyr. Muzeum Miejskiego w Gliwicach, dr. Gładyszowi. Obejmą one sukcesywnie wszystkie dziedziny kultury ludu Śląskiego.

Obecnie przeprowadzane są prace nad zbiorem zabytków z zakresu zdobnictwa barwnego, drzewnego i metalowego. W najbliższym czasie będą one rozszerzone na działy: muzykę, literaturę, obrzędy i budownictwo ludowe. Z wybitniejszych śląskich badaczy życia kulturalnego tych ziem, należy m. in. wymienić mgr. Ligęzę, dyr. Wallisa, mgr. Soboczwę, a spoza grona Komisji Etnograficznej — pp. Heidera, Paźdzorskiego i Uklej.

Równoległe do rozpoczętych prac podjęto akcję zakupową, obejmującą eksponaty z zakresu sztuki ludowej, które mają być przeznaczony dla zbiorów wystawy objazdowej. Po skompletowaniu całości wystawa ta objędzie teren Śląska, dając możność gruntownego zapoznania się szerokim warstwom społeczeństwa z dorobkiem kulturalnym ludu Śląskiego.

Dwusetny parowóz Jubileusz warsztatów kolejowych we Wrocławiu

Wrocław (st). Pięknym jubileuszem mogą się poszczycić warsztaty parowozowe przy Dworcu Nadodrzu we Wrocławiu, zatrudniające obecnie ok. 1000 pracowników.

W tych dniach przypada dwuletnia rocznica uruchomienia tych warsztatów, które w okresie tym mogły wykazać się dużym dorobkiem w postaci 200 parowozów, różnego typu, wyremontowanych całkowicie we wla-

szym zakresie. Parowozy, oddane do naprawy warsztatowo-wrocławskim z różnych stron Polski, były w znacznej mierze zniszczone i wymagały kapitalnego remontu.

W nadchodzącą sobotę odbędzie się uroczyste przekazanie władzom kolejowym dwusetnego parowozu naprawionego w warsztatach wrocławskich. Z okazji tej Dyrekcja Wrocławska PKP przyznała 70 pracownikom warsztatów, wyróżniającym się sumiennością i pilnością, nagrody pieniężne w wysokości od 1000 do 3000 zł. Ponadto 100 robotników otrzyma specjalne dyplomy.

Pięknym jubileuszem przekazania kolektorem polskiemu dwusetnego parowozu, zasługuje na jak największe uznanie pod adresem pracowników warsztatów wrocławskich.

Parowozy, wyremontowane w tych warsztatach, przyczynia się w znacznej mierze do usprawnienia komunikacji kolejowej w Polsce, odczuwającej w tej dziedzinie tak wielkie braki.

Echo okupacji

Kierowniczką obozu pracy skazana na 3 lata więzienia

Jelenia Góra. (js) Przed Sądem Okręgowym odpowiadała 32-letnia Wilhelmina Rueffer, zam. ostatnio w Piotrowicach.

Akt oskarżenia zarzucał Niemce, że w czasie od 1941 do 1945 r. jako kierowniczką obozu pracy

w fabryce dynamitu w Piotrowicach, w nieludzki sposób znęcała się nad pracownicami Polkami, które zatrudniano w tej fabryce po odbytych łapankach w różnych okolicach kraju.

Między innymi Rueffer wyma-

gała bezwzględny posłuszeństwa i nadzwyczaj wydajnej pracy, grożąc meldunkami do gestapo, karała za kupowanie żywności poza obozem pracy, karała grzywnami pieniężnymi i meldunkami do straży przemysłowej i policji, kiedy stwierdziła, że robotnice chodzą bez litery „P”, a nadto z pomocą policji urządziła częste rewizje w robotnic w poszukiwaniu ukrytych środków żywnościowych.

Najcięższym jednak punktem oskarżenia było zameldowanie przez Rueffer gestapo o fakcie, że dwie Polki, a mianowicie Zofia Jarosińska i Aniela Kłapińska rozmawiały z jeńcami belgijskimi. Oskarżono je o szpiegostwo i skazano na obóz koncentracyjny w Oświęcimiu. Kłapińska nie wytrzymała ostrego regulaminu obozowego i w rezultacie zmarła.

Jako świadek w procesie zeznała Zofia Jarosińska, która opisała warunki, jakie panowały w obozie pod kierownictwem Rueffer.

Oskarżona w swej obronie zaprzęła się regulaminem, do którego jako urzędniczka musiała się stosować, aby uniknąć kary.

Sąd po naradzie skazał Wilhelminę Rueffer na 3 lata więzienia.

R. T. P. D. pracuje z deficytem

Jelenia Góra (js). Ostatnio przeprowadzono kontrolę wydatków i dochodów w Domu Dziecka R. T. P. D. Jak wykazuje kontrola, niedobór miesieczny tej instytucji wynosi 30.000 złotych.

Z tych względów referat Opieki Społecznej wystąpił z wnioskiem do Miejskiej Rady Narodowej o podwyższenie subwencji miesięcznej dla Domu Dziecka do 30.000 złotych.

Z otrzymanych subwencji R. T. P. D. utrzymuje Dom Dziecka, Przedszkole, Izbę Dworkową i Izbę Świetlicową. „Caritas” prowadzi również przedszkole oraz udziela różnego rodzaju pomocy w zakresie opieki otwartej.

WACŁAW MADEJSKI

Na rynkach światowych Łupek z Dolnego Śląska w Szwecji, Szwajcarii i Jugosławii

Kłodzko. (rl) Ostatni Niemcy, którzy są jeszcze zatrudnieni, w trzech kopalniach węgla w Nowej Rudzie, w najbliższym czasie zostaną repatriowani. Na ich miejsce przyjeżdże ponad 1.000 polskich rodzin górniczych z Francji, dla których mieszkania są już przygotowa-

ne. Kopalnie rudzkie, mimo że wydobycie utrudnione jest przez cienkie, bo około 70 cm. pokłady oraz przez istnienie gazu ziemnego, posiadają węgla wysokogatunkowego. Tym słuszniej wydaje się sprrowadzenie górników z Francji, że w tamtejszych kopalniach przyzwyczajeni byli oni do podobnych, a nawet gorszych warunków pracy.

Obok trzech kopalń węgla posiada jeszcze Nowa Ruda trzecią jedną w Polsce, a jedną z nielicznych w Europie, kopalnię łupku. Łupek, jest to rodzaj skały, która wydobywa się jak węgiel, potem miele się na tzw. „grysyk”, ulegając z kolei wyprężeniu w jednym z 8-miu znajdujących się w pobliżu specjalnych pieców. Otrzymany surowiec ma wielkie zastosowanie przy budowie wielkich pieców do wyrobu stali. Użyty bowiem do „podmuchówki” jest niezwykle trwały i wytrzymuje temperaturę — do 1700 stopni.

Wydobywany w rudzkiej kopalni łupek, jest jednym z najlepszych w Europie — próby czynione np. w Czechosłowacji nie dały pożądanego wyniku i tamtejszy surowiec nie może już wytrzymać tak wielkiej ciepłoty. Obecnie wzrosło zainteresowanie tym surowcem naszego przemysłu i na potrzeby krajowe zużywa się około 60 proc. z wydobywanej dziennie ilości 400 ton. Pozostała część idzie na eksport i wysyła się ją głównie do Jugosławii, Szwecji i Szwajcarii.

Ostatnio zapytania o możliwości eksportowe łupku przysyłają i inne państwa, m. in. przyszły ostatnio zapytania z radzieckiej i angielskiej strefy okupacyjnej. Przed wojną podobno wysyłano ten cenny produkt nawet do Chin i Japonii. Obecnie na kopalni pracują jedynie nieliczni Niemcy, jako robotnicy niewykwalifikowani, cała zaś obsługa fachowa i techniczna znajduje się w polskich rękach.

Wójt fabrykował bimber

Olkusz (K). Wiesz Kroczyce w powiecie olkuskim znaną była jeszcze za okupacją z fabrykacji „bimbru”. Kilka tego rodzaju przedsiębiorstw zlikwidowała już miejscowa milicja. Ostatnio na skutek tajnych obserwacji miejscowej milicji, stwierdzono, że uparci bimbrarze nie zaniechali swego niedozwolonego procederu.

Przy współudziale milicji olkuskiej wykryto w tych dniach 12 nowych fabrykantów, a wśród nich wójta gminy Kroczyce, Karola Bednarza. W czasie przeprowadzonej rewizji, znaleziono ukryte w jego obejściu 10 litrów do tego bimbru i kocioł. U pozostających 6 kompletnych urządzeń i większą ilość gotowego bimbru, bądź zaczynu. Bimbrarze wraz z wójtem stanowili niejako jedną spółkę, gdyż jedną drugim wypożyczali urządzenia do pedzenia bimbru.

Z Państw. Teatru im. St. Wyspiańskiego w Katowicach

PORACHUNKI OSOBISTE

Komedia w trzech aktach St. Majkowskiego

Doświadczenie już nas nauczyło, że jeśli w okresie letnich ferii teatralnych zjeżdża na gościnne występy jakiś zespół, widz po przedstawieniu idzie do domu przeważnie z uczuciem rozczarowania

wania w duszy. Ot — aktorzy, tacy sami „potrzebownicy”, jak my wszyscy. Chcą trochę zarobić, łączą się tedy w przygodną gromadkę, która wybiera sztukę, najbarzej idącą jej na rękę — i fetuje nią różne miasta. W rezultacie imprezy, nacechowane do rywalskości, są mało warte i wywołują narzekania rozgoryczonej publiczności.

Jeśli ktoś z takim nastawieniem szedł w środę 13 sierpnia do teatru katowickiego na zapowiedziane „Porachunki osobiste” trzy aktową komedię St. Majkowskiego, spotkał go na całej linii zawód, najmilszy pod słońcem. Mimo, że jestem starym wygą recenzentem, bynajmniej nie skłonny do łatwego entuzjasmowania się i zapalania, muszę przyznać z ręką na sercu, iż od lat wielu nie widziałem nowej komedii polskiej, tak doskonałej i z taką najaomością wszystkich arkanów sceny zmontowanej, jak ta właśnie.

Tęm jej jest przeżywaną przez nas obecnie okres powojenny, traktowany sub specie: „Trzeba budować w nowej rzeczywistości”. Fabuła — ujmując nieskomplikowaną. Ogarnięty żądzą wzbogacenia się subiekt księgarski Bączek „wyszabrował” po wstąpieniu warszawskim z cudzej skrytki pod sufitem kilka tysięcy dolarów i sztabek złota, spieniły je i założył sobie księgarńnię wydawniczą, na której robi wymarzone miliony. Że jest zaś przy tym nieukiem i symplektem, obdarzonym dużą dozą tupetu, możemy sobie wyobrazić, jakie „qui pro quo” powstają i — co

„SPOŁEM” SZKOŁI PRACOWNIKÓW MŁYNSKICH

„SPOŁEM” Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. w Warszawie organizuje w Centralnym Ośrodku Szkolenia Młynarskiego „Społem” w Kaliszu

ROZNYCH KURS MAJSTRÓW MŁYNSKICH

Kurs rozpocznie się 1 października 1947 r.

Warunki przyjęcia:

- wiek: od 18 do 40 lat
- wykształcenie: co najmniej ukończona 7-klasowa Szkoła Powszechna
- praktyka: najmniej 3 lata praktyki w ruchu młyna
- egzamin wstępny po tygodniowym kursie kwalifikacyjnym, który się odbędzie we wrześniu br. w Kaliszu.

Na kurs kwalifikacyjny zostaną powołani kandydaci na podstawie konkursu świadectw.

Ze względu na ściśle ograniczoną ilość miejsc C. kandydaci którzy nie zostaną przyjęci, na Kurs Majstrów Młynarskich, nie mogą rościć z tego powodu żadnych pretensji.

Warunki pobytu na kursie dla uczestników spoza „Społem”:

Nauka jest bezpłatna, należność za internat spłacana będzie ratami; po ukończeniu Kursu, koszty podróży pokrywają uczestnicy.

Podanie o przyjęciu na Kurs przysłać należy do Działu Szkolenia Centrali „Społem” w Warszawie, ul. Grażyny 22 od dnia 1 września br.

Do podania należy załączyć:

- świadectwo urodzenia
- świadectwo szkolne
- zaświadczenie z odybytej pracy w młynie
- życiorys
- referencje organizacji społecznych lub dwóch osób
- zobowiązanie do pracy w młynach „Społem” po ukończeniu w Kursu przez okres najmniej 3 lat.

Po ukończeniu Kursu wydawane będą oficjalne świadectwa uzgodnione z Ministerstwem Oświaty. 3451

Diaczego ŻEROMSKI nie otrzymał nagrody NOBLA? Odpowiedź znajdziesz w lipcowym-sierpniowym numerze „TWÓRCZOŚĆ“

Dzięki czemu zdobył ją REYMONT?

CENA EGZEMPLARZA ZŁ 120

„TWÓRCZOŚĆ“

O los sierot i dzieci po poległych

Polska Rodzina Radiowa powstała we Wrocławiu

Wrocław. (st). Pod przewodnictwem prezesa M.R.N. miasta Wrocławia, Edwarda Paszke, odbyło się w wielkim studiu Rozgłośni Wrocławskiej, zebranie organizacyjne „Polskiej Rodziny Radiowej”, w którym wzięło udział ok. 200 osób, reprezentujących najwybitniejszych przedstawicieli władz, organizacji, instytucji i społeczeństwa wrocławskiego.

Po zagajeniu zebrania przez dyrektora rozgłośni Polskiego Radia we Wrocławiu, p. Petry, inicjator rodzin radiowych, dyrektor centralnego biura tej społecznej instytucji, red. Piotrowski z Warszawy wygłosił dłuższy referat, w którym przedstawił historię i znaczenie polskich rodzin radiowych, mających za pośrednictwem audycji radiowych sprawować opiekę nad dziećmi opuszczonymi i sierotami po poległych w czasie wojny.

Rodzina radiowa w Polsce może się poszczycić w swej dotychczasowej działalności pięknym dorobkiem w trosce o los sierot i pozostających bez żadnej opieki dzieci. Jak wynika z referatu, w stadium organizacji znajdują się rodziny radiowe w Katowicach, Krakowie, Gdyni, Zakopanem.

Należy podkreślić, że na Dolnym Śląsku idea, którą reprezentują rodziny radiowe, znajduje wydatne poparcie ze strony społeczeństwa. I tak starosta w Kłodzku oddał do dyspozycji rodziny radiowej na Dolnym Śląsku, piękny budynek w Karolewie koło Kudowy, w którym znajduje się pomieszczenie ok. 500 sierot po przeprowadzeniu remontu.

Po referacie red. Piotrowskiego, został wyłoniony po obszernej dyskusji, tymczasowy komitet organizacyjny „Polskiej Rodziny Radiowej”, który powołał do życia ze

swego grona zarząd i komisję rewidycyjną. Do komitetu weszli przedstawiciele Polskiego Radia, władz, organizacji duchowieństwa i ważniejszych zakładów przemysłowych. Przedstawicielką W.R.N. Strzeleca zobowiązała się zorganizować na te

renie woj. wrocławskiego Koła Rodziny Radiowej.

Należy oczekiwać, że nowopowolana instytucja rozwinięta na terenie woj. wrocławskiego ożywi działalność ku zadowoleniu szerokiego rzesz sierot i opuszczonych dzieci.

Dopiero w przyszłym roku

Wałbrzych otrzyma centralę automatyczną

Wałbrzych. Jak wiadomo, Wałbrzych posiada dotychczas ręczną centralę automatyczną, całkowicie zdewastowaną przez Niemców, którzy od pierwszej prawie chwili powstała tej centrali nie przeprowadzali żadnego remontu. Skutki tej rabunkowej

gospodarkę niemieckiej dopiero teraz dają się odczuwać. Całkowity brak części wymiennych uniemożliwia normalne funkcjonowanie centrali i stąd tak częste, słuszne zresztą, narzekania ze strony, skazanych na długie wyczekiwanie przy uzyskiwaniu połączenia, abonentów. Kierownictwo Urzędu Telefonicznego i obsługa czynią wszystko, aby sprostać trudnemu zadaniu, lecz obecny fatalny stan centrali uniemożliwia jakąkolwiek zmianę na lepsze.

Wałbrzych miał otrzymać jeszcze w ciągu bieżącego roku nową automatyczną, centralę telefoniczną, zamówioną w Anglii, co pozwoliłoby na usunięcie istniejących trudności w komunikacji

Schronisko na Chełmcu

otwarta przez cały rok

Wałbrzych. W ramach „Święta Gór“ odbyło się 10 bm. uroczyste otwarcie schroniska na Chełmcu, pozostającego pod zarządem Spółdzielni Turystycznej w Wałbrzychu.

W przeddzień uroczystości na wzniesieniu Czuwaj w parku Sobieskiego rozniecono ognisko u którego wiceprezydent miasta

Bukowski zapalił lucywo i wręczył je sztafecie harcerek. Płonącą pochodnię sztafeta przyniosła na Chełmiec, będący najwyższym szczytem Gór Wałbrzyjskich, gdzie rozpalono drugie ognisko.

W uroczystości otwarcia nowego schroniska wzięła m. in. udział grupa turystów z Warszawy z niosącym turystyki polskiej dr. Orłowiczem na czele. Aktu poświęcenia dokonał ks. dziekan Świdzki. Następnie goście zwiedzili wieżę na Chełmcu, z której doskonale widać Wałbrzych i okolice, a w pogodny dzień również Karkonosze, Śnieżkę i Wrocław.

Nowootwarte schronisko czynne będzie cały rok. W okresie zimowym odbywać się będą w Chełmcu kursy narciarskie pod kierunkiem znanego sportowca Ferd. Drabika.

Z życia

straży pożarnej

Jelenia Góra. (js). W miesiącu lipcu Miejska Zawodowa Straż Pożarna zanotowała 3 pożary, w tym jeden mieszkaniowy i 2 pożary lasu. Wszystkie pożary zlikwidowano. — Straty były nieznaczne.

W czasie ulewnych deszczów Straż interweniowała w akcji powodziowej w Karpnikach, wykazując dużo poświęcenia. Ofiar w ludziach nie było. Straty nieznaczne.

W Wałbrzychu odbywał się 1-miej. kurs podoficerów zawodowych pożarnictwa, zorganizowany staraniem Wojewódz. Szkoły Jelenia Góra delegowała na kurs ten 2 podoficerów.

Przez cały miesiąc specjalne delegacje przeprowadzały na całym terenie miasta szczegółowe kontrole przeciwpożarnej.

Komenda powiatowa w poszczególnych ośrodkach powiatu przeprowadza stale szkolenie strażaków.

Szkoła Poligraficzna w Nowej Rudzie

kształci kadry fachowców drukarskich

Nowa Ruda. (ri). Wyjątkowo dobre warunki pracy i nauki posiada jedyna w Polsce szkoła poligraficzna w Nowej Rudzie. Na miejscu znajdują się wszystkie urządzenia drukarskie, począwszy od kompletów czołonek, poprzez linotypy, maszyny płaskie, na maszyny rotacyjnej kończąc. Na miejscu znajduje się również internat, a uczniowie otrzymują kompletne ubranie robotnicze i całodziennie utrzymanie.

17 bm. rozpoczyna się egzamin, które wykażą wyniki pracy pierwszego roku tej szkoły. Po jednorocznej nauce uczeń zostaje przydzielony do którejś z drukarni i po odbyciu dwuletniej praktyki staje się pełnowartościowym fachowcem. W szkole zapoznaje się ze wszystkimi działami pracy, otrzymuje też wykształcenie teoretyczne, a szczególnie zdolni będą mogli uczęszczać do mającej powstać w przyszłym roku Wyższej Szkoły Poligraficznej.

Obecnie kurs kończy 36 uczniów, a w następnym roku szkolnym liczba ich wzrośnie do 100. Nauką i wychowaniem młodzieży

zajmie się 15 wykładowców. Uczniowie czynią w nauce olbrzymie postępy i już dziś przygotowują na uroczystość zakończenia roku wystawę swoich prac. Nauka w szkole jest całkowicie bezpłatna, a młodzi drukarze mają możliwość praktycznego zaznajomienia się z zawodem, wykonując liczne napływające zamówienia.

Poznano już prawie wszystkie rodzaje prac, wykonując afisze, zaproszenia, kartoteki i inne druki, a nawet szereg książek wydawnictwa „Ognisko“ Państw. Inst. Wyd. i in. Ostatnio wykonano cenny Informator Handlowo-Rzemieślniczy Dolnego Śląska.

W przyszłości do zakładów ma być przeniesiona znajdująca się w fabryce papieru maszyna offsetowa oraz komplety nowych czołonek. Wobec dającego się

odczuć w dziedzinie drukarstwa dotkliwego braku fachowców, szkoła spełnia niewątpliwie bardzo ważne zadanie. Żałować tylko należy, że podobnych uczelni nie ma w Polsce więcej.

Dzieci b. więźniów politycznych

na koloniach letnich

Jelenia Góra. (js). Jeleniogórskie Koło b. Więźniów Politycznych zorganizowało w własnych funduszach kolonie letnie dla wszystkich członków Koła i podopiecznych.

Kolonie dla dzieci b. więźniów zostały zorganizowane w okolicy Szklarskiej Poręby w jednym z schłodzonych pensjonatów. Wszyscy uczestnicy kolonii zostali zbadani przez lekarza, zważeni i oddani pod opiekę rodzicielską, która delegowała swych przedstawicieli. Dzieci otrzymują doskonałe po-

siłki, w których przeważają jarzyny, nabiał i owoce. Specjalny wychowawca przeprowadza z młodzieżą gry i zabawy, a nadto często organizuje krótkie wycieczki krajoznawcze w okoliczne góry. Dzieci b. więźniów będą przebywały na tych koloniach do rozpoczęcia roku szkolnego, tj. do 1 września br.

Kolonie te, zorganizowane własnymi siłami i z własnych funduszy, doskonale świadczą o wielkiej trosce b. więźniów o najmłodsze pokolenie.

telefonicznej. Leczą obecnie okazuje się, że w terminie dostarczenia tej automatycznej centrali nastąpiła zwłoka. Nadejście ona do Wałbrzycha w drugiej połowie 1948 r. i dopiero wówczas będzie mogła być mowa o usprawnieniu komunikacji telefonicznej na tutejszym terenie. Abonenci muszą przeto uzbierać się w cierpliwość, gdyż narzekania nie tu nie pomogą.

Na marginesie powyższego należy zaznaczyć, że Wałbrzych jest jedynym na Dolnym Śląsku miastem, posiadającym centralę ręczną. Nawet wioski posiadają tu centralę automatyczną. Dodać jeszcze trzeba, że w Wałbrzychu czynnych jest 1.800 aparatów telefonicznych. Wobec stałego napływu zgłoszeń cyfra ta ulegnie poważnemu zwiększeniu z chwilą zainstalowania nowej centrali, przewidzianej na minimum 3.000 abonentów.

Dzierżoniów. (miech). Przemysłowe miasto Dzierżoniów od dłuższego czasu przeżywa trudności mieszkaniowe. Jednocześnie nie brakuje tu wieloizbowych mieszkań, zamówionych przez liczne rodziny. Istnieją tu również nie zamieszkałe domy, którym brakuje jedynie szyb.

CZYTAJ »ODRĘ«

ski, do których przybił jakieś paski i niby na nartach jeździł z dumą przed innymi, które mu zazdrościły szczerze tego pomysłu. Od razu wrzawa piskliwych głosów napełniła drogi i ścieżki. Jak już które nie miało niczego do ślizgania, to pozostały ogromne trzewiczyska, noszone teraz po starszym bracie i dlatego takie za wielkie. Zaczynało się od nich a kończyło się na porciecach, albo i na gołej skórze, boć przecież dziewczynce nie przystoi w portki się ubierać jak chłopcu. Jędrak Jagniesin wywlóknął z trudem gnatki, małe sancenki kołiste do zwożenia drzewa, co niby przednią kara od woza. Ale wnet zęgnął go z uciechy płaczący głos Jagniesin:

— Jędrak, a idziesz ty do domu, hyci jeden.
Chwycono się iopat i mioteł, żeby jakoś uutorować drogę od chałupy do chałupy, do stajni, boiska i innych domowych przyległości.

Jedno tylko wróble i wrony onie miały na ten zimowy widok. Wymiotło to swarliwe hultajstwo gdzieś do dziur i szpar, pokryło się na strychach i stodolach, zapadło w dół. Może te biedaki oplakiwały swój los, że im teraz już ściernie odebrano i nie będzie innej rady, jak chcą kochanego gazdę okradzać ze ziarna. O ile da, bo niejedną chytry lapserdak tak umie pochować wszystko, a stodołę tak wymiecie, że zdechłbyś z głodu biedny wróbelku, jakbyś się chciał na jego litościwie serce oglądać.

— Wodyś ino pełno w dom naniósł — odezwał się gniewliwie Bartłomiej, patrząc na kałużę stopniałego w izbie śniegu pod nogami Sobka. — Taki z ciebie niedojda. Nie mogłeś to otrząpać przed izbą tych buciarów? Krzyż pański z tobą. Zawsześ taka kacacia. Ta cała sprawa z Helą i sądem też przez ciebie.

— Jakże to? — zapytał strapiiony Sobek. — Przecież jej z domu od siebie nie wyganiał.

— Przecież jej nie wyganiał — przedrzeźniał mu się wzgardliwie ojciec. — Trzeba było babę umieć przypilnować. Niechby mi moja stara tak gońiła za innym, jakbym chwycił za kudły, to by jej od razu gwiazdy w oczach zabłysły i było by już po miłościach.

Bartłomiejowa westchnęła, siedząc nad skrobaniem ziemniaków przy piecu. Nie bardzo ją brał Bartłomiej za kudły, chociaż różnie w życiu bywało, znało się tego i tamtego. Siedziała jednak cicho, niech sobie stary mówi, ona swoje wie. Chwała Bogu, że wszystko tak cicho poszło. Mogła przecież wpaść jak i Helą. Sobek strapił się na ojcowskie wymówki. Milczał i on, bo ojciec, jak był zły, nie przyznał nikomu słuszności.

— Adwokat mi mówił — ciągnął dalej pogniewany Bartłomiej — że sprawa ciężka. Nie będzie ją łatwo wygrać. Zapis jest na Helę wyraźny. Idźże sobie teraz przepaszaj tę wietrznicę, niech ci do domu przyjdzie i żyje z tobą w zgodzie, bo jak Rzodkocz zechce, to

Bandyta, czy umyślowo chory?

Wałbrzych. W lesie koło miejscowości Diuga (pow. Wałbrzych) na małoletniego syna tamtejszego leśniczego Tarnowskiego napadł jakiś osobnik i zrabował chłopcu 150 zł. Po dokonaniu rabunku sprawca udał się do mieszkania leśniczego, gdzie podał się za członka bandy rabunkowej, grasującej rzekomo w okolicy i usiłował nakłonić leśniczego Tarnowskiego do wydania różnych rzeczy, na co ten nie zgodził się.

O „wizycie“ opryska leśniczy powiadomił Milicję Obywatelską, która po przybyciu na miejsce, rabusia zatrzymała. Okazał się nim pochodzący z powiatu rzeczowskiego Emanuel Wiliszewski, zdradzający objawy choroby umysłowej. Przeprowadzone przez milicję dochodzenie nie ustaliło, jakoby wspomniana przez Wiliszewskiego banda istotnie grasowała w okolicy. Nie ulega wątpliwości, że twierdzenie o istnieniu bandy jest wymysłem chorego mózgu sprawcy niefortunnego napadu.

Dzierżoniów. (miech). Dzierżoniowskie Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego, dawniej Rosenberg i Huesker, urządziły dla swych pracowników ratowniczo-sanitarne kursy. Kursy liczą 25 słuchaczy obojga płci. Wykłady prowadzi członek służby zdrowia, Mieczysław Zb. Chudzicki.

Maszyny parowe
Parozy
Kompresory

remontuje

Konstrukcje żelazne
Rurociągi
Demontaż i montaż
maszyn i urządzeń

wykona

„PIONIER POLSKI”

Przed. Montażowe Katowice II, Krakowska 123
Tel. 324-10. 3430

BIURO BUDOWLANE PRZEM. WĘGLOWEGO
w ZABRZU, UL. ROOSEVELTA 28
ogłasza

przetarg nieograniczony

na transport i wyładunek materiałów budowlanych z bocznicy kolejowej szybu „Gen. Bema” lub stacji kolejowej Katowice - Bogucice na nowo budujące się osiedle górnicze „Bogucice” w Katowicach - Bogucicach.

Podkłady przetargowe oraz bliższe dane otrzymać można w Biurze Budowlanym Przemysłu Węglowego w Zabrze, ul. Roosevelta 28, dział transportowy, pokój nr 114, gdzie należy składać również oferty bez znaków firmowych, w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na transport i wyładunek materiałów budowlanych dla osiedla Bogucice”, do dnia 25 sierpnia 1947 r. o godz. 10,15 w lokalu B. B. P. W. w Zabrze, ul. Roosevelta nr 28.

B. B. P. W. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, podział na częściowe transporty lub całkowite unieważnienie przetargu bez podania przyczyny.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy w kasie B. B. P. W. w Zabrze, ul. Roosevelta 28, lub w Narodowym Banku Polskim Oddział w Zabrze, pl. Warszawski nr 9, z zaznaczeniem, iż zwrócone zostanie na piśmie nasze polecenie w wypadku nieprzyjęcia oferty. (PAP) 3406

DYR. OKR. KOLEI PAŃSTW. W KRAKOWIE
ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę: 5000 kg pokostu lnianego i 5000 kg pokostu sztucznego.

Termin otwarcia ofert: 30 sierpnia 1947 r. godzina 11.

Warunki i szczegóły dostawy otrzymać można w Wydziale Zaobów D. O. K. P. Kraków, Plac Matejki 12, IV piętro, pokój nr 436 za opłatą 20 zł za egzemplarz. (PAP) 3449

Ubezpieczalnia Społeczna w CZĘSTOCHOWIE

zaangażuje od zaraz

- a) 1 lekarza chirurga
- b) 1 lekarza ginekologa
- c) 4 lekarzy internistów

Szczegółowe warunki do omówienia na miejscu. Mieszkanie od 3-4 pokoi z wygodami zapewnione. Podania wraz z życiorysem należy kierować do Wydziału Lecznictwa Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie, Mickiewicza 12. 3424

FABRYKA MASZYN I NARZĘDZI WIERTNICZYCH w Gliniku Mariampolskim k/ Gorlic, woj. Rzeszowskie

poszukuje:

technologa

do kierowania odlewni żeliwa i metali kolorowych, oraz rozbudowy urządzeń do odlewów stalowych.

Mieszkanie zapewnione.

3431

BIURO BUDOWLANE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO
ZABRZE, UL. ROOSEVELTA Nr 28 — ogłasza

PRZETARG nieograniczony

na wykonanie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w osiedlach:

1. Katowice-Brynów	ilość domków	150
2. Miechowice	"	400
3. Szombierki	"	500
4. Białostawice	"	150
5. Knurów	"	100
6. Katowice-Bogucice	"	250
7. Katowice-Hałda Zaleska	"	250
8. Czeladź-Brazylia	"	150
9. Jaworzno	"	150
10. Wesola	"	150
11. Bolaradz	"	150

A. Instalacja wodociągowa-kanalizacyjna wewnętrzna. Podkłady ofertowe dla osiedli oznaczonych numerami od 1 do 11 wydawane będą do dnia 18 sierpnia 1947 r. w B. B. P. W., pokój 206. Termin składania ofert do dnia 25 sierpnia 1947 r. do godz. 10, po czym nastąpi otwarcie ofert.

B. Instalacja wodociągowa zewnętrzna. Podkłady ofertowe dla osiedli oznaczonych numerami 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10 wydawane będą do dnia 20 sierpnia 1947 r. w B. B. P. W., pokój 206. Termin składania ofert do dnia 27 sierpnia 1947 r. do godz. 10, po czym nastąpi otwarcie ofert.

C. Instalacja kanalizacyjna zewnętrzna. Podkłady ofertowe dla osiedla Miechowice, wydawane będą do dnia 22 sierpnia 1947 r. w B. B. P. W., pokój 206. Termin składania ofert do dnia 30 sierpnia 1947 r. do godz. 10, po czym nastąpi otwarcie ofert.

Wadium w gotówce w wysokości 1% sumy oferowanej należy wpłacić do kasy B. B. P. W. lub w Narodowym Banku Polskim, Oddział w Zabrze na rzecz B. B. P. W. Do oferty należy dołączyć: dowód wpłaty, odpis upoważnienia na wykonywanie robót wod.-kan. oraz referencje o wykonanych robotach.

Oferty w zalakowanych kopertach z odpowiednim napisem wyjaśniającym, do którego przetargu odnoszą się, tj. A, B, czy C, z podaniem daty otwarcia oferty, należy składać w B. B. P. W. do skrzynki ofertowej.

Zastrzega się dowolny wybór oferenta, unieważnienie częściowe lub całkowite przetargów, bez podania przyczyn, oraz zmniejszenie lub zwiększenie robót bez prawa jakiegokolwiek roszczenia ze strony oferenta oraz przeprowadzenie w okresie ważności ofert dodatkowych przetargów pomiędzy wybranymi ofertami. (PAP) 3454

Cukrownia „Ząbkowice”, woj. Wrocławskie poszukuje firmy BUDOWLANEJ

ewentl. innej z odp. uprawnieniami, któraby podjęła się sporządzić dokładne plany zabudowań fabrycznych. Szczegóły i warunki do omówienia. 3400

ZAKUPIMY kilka ZBIORNIKÓW stojących żelaznych

o pojemności od 20 tys. litrów w zwyk. Oferty kierować do Zjednoczenia Przemysłu Farb i Lakierów, Gliwice, Studzienna 8. (PAP) 3434

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

Okręgu Pomorskiego w Sopocie ul. Marsz. Stalina 694

zakupi jeden dźwig typu „DEMAG”

nośności 1,5-2,5 t. z wózklem jednozrywnowym 220/380 volt. Oferty należy składać pod powyższym adresem. (PAP) 3421

Pracownia futer R. Smigielski i Ska

Katowice, Pjerackiego nr 19, tel. 343-42 przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres kuśnierstwa. 3453

Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego w Zabrze, ul. Wolności 335, Dział Chemiczny zakupi

2 silniki elektryczne trójfazowe: 1 silnik asynchroniczny, krótkozwarty 200 KW. 6000 V 950 obr/min., 50 okł/min. Powyższe silniki muszą być dostosowane do bezpośredniego włączenia na sieć, budowy zamkniętej, pyłoszczelnej, z chłodzeniem zewnętrznym żelazkowym. (PAP) 3441

Leżaki, pendzle i szczotki

techniczne — stalowe — gospodarstwa domowego. Spłaczki i smary do pasów. Skład art. technicznych — KATOWICE, ul. Warszawska nr 63 Tel. 301-50. (3298)

PAŃSTW. ZAKŁ. PRZEM. LNIARSKIEGO

Nr 4 „ODRA”, dawniej „Gruschwitz” w Nowej Soli n. Odrą

przyjmą do pracy wszystkich tych pracowników, którzy w czasie okupacji byli zatrudnieni w fabryce „GRUSCHWITZ” (Neusalz a. d. Oder). — Zgłoszenia należy kierować do Biura Personalnego Zakładów „Odra” w Nowej Soli n. Odrą. 3419

Biuro Odbudowy Portów, Kjerow. Robót Gdynie ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę względnie wykonanie 25 szt. gniazd dźwigowych

Wzór gniazda dźwigowego jest do obejrzenia w Oddziale Elektromechanicznym B. O. P. Gdynia, ul. Waszyngtona 38.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na gniazda dźwigowe” należy składać w Oddziale Materiałowo-Transportowym B. O. P. Gdynia, ul. Hryniewickiego 4 (Barak) do dnia 30 sierpnia 1947 r. godz. 10.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone do kasy B. O. P. Gdynia wadium w kwocie 10.000 zł.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 30. VIII. 1947 r. o godz. 11. B. O. P. Kierownictwo Robót, Gdynia, zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny, jak również dowolny wybór oferenta. (PAP) 3447

ZARZĄD GMINNY W PIELGRZYMCY

powiat Złotoryja, wojew. wrocławskie zatrudni

3-ch pracowników

na działy:

- a) ewidencji ruchu ludności,
- b) kancelarii ogólnej i
- c) maszynistkę.

Chętni mogą składać oferty do wyżej podanego Zarządu wraz z odpisami świadectw i własnoręcznie napisanym życiorysem, Wy nagrodzenie IX i VIII gr. upos. Mieszkanie wraz z urządzeniem zapewnione. 3432

ELEKTROWNIE GÓRNOŚLĄSKIE, GLIWICE,
ul. Barlickiego 2 — ogłaszają

przetarg nieograniczony

na odbudowę budynku mieszkalnego przy ul. Daszyńskiego (róg Mickiewicza).

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na odbudowę budynku przy ul. Daszyńskiego w Gliwicach” należy składać w Sekretariacie Elgór do dnia 25 sierpnia br. godz. 10.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 10,30 w sali posiedzeń Dyrekcji.

Ślepe kosztorysy otrzymać można w Wydziale Budowlanym Elgór w Gliwicach, przy ul. Sienkiewicza 5.

Zastrzega się dowolny wybór oferenta, unieważnienie częściowe lub w całości przetargu, rozdzielenia robót pomiędzy dwu lub więcej oferentów bez podania przyczyn lub prawa roszczenia odszkodowań ze strony oferenta.

Oferty odrzucone zostaną bez odpowiedzi. (PAP)

Z CAŁY POLSKI

Łódź. W ramach międzynarodowej wymiany studentów przybyło do Łodzi pierwszych sześciu Jugosłowian, studentów 3 i 4 roku Politechniki, celem odbycia jednomiesięcznej praktyki wakacyjnej w fabrykach włókienniczych. Ogółem przemysł włókienniczy gościć będzie na praktykach wakacyjnych 45 studentów zagranicznych, z czego 15 Jugosłowian, 15 Czechów i Słowaków oraz 15 studentów ze Związku Radzieckiego.

Toruń. W Toruniu bawiła wydziałka jugosłowiańska przedstawicieli szkolnictwa i radia.

Rzeszów. Dyrekcja Państwowej Centrali Handlowej otwiera w najbliższych dniach powszechne domy towarowe w Rzeszowie, Przemysłu i Krośnie.

Szczecin. Istniejący na terenie Pomorza Zachodniego X okręg śpiwaczy został ostatnio rozwiązany, a na jego miejsce powołano do życia Związek Śpiwaczy Pomorza Zachodniego z siedzibą w Szczecinie. Związek projektuje zwołanie w październiku zbioru Kół Śpiwaczy Pomorza Zachodniego.

Warszawa. Państw. Wyższa Szkoła Teatralna w Łodzi przylądzie będzie w roku 1947/48 Wydział: Aktorski, Reżyzerski, Dramatyczny oraz kursy dla Aktorów i Reżyserów Opery, dla Stenografów i dla Instruktorów Teatrów Niezawodowych. Na wszystkie Wydziały i kursy przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli liceum ogólnokształcące. Sekretariat Szkoły. Łódź, ul. Gdańska 32.

Warszawa. Państwowa Komunikacja Samochodowa wprowadza z dniem 14 sierpnia w komunikacji międzymiastowej nowe niezawodne technicznie autobusy marki „Leyland”, karosowane własnymi środkami w warsztatach krajowych. Wozy te kursować będą na linii Warszawa — Ciechocinek. W najbliższych dniach zostaną uruchomione autobusami „Leyland” pociągowe kucsy na linii Warszawa — Łódź.

może ci zabrać wszystko i będziesz wtedy ten twój kochany śnieżek gryzł.

— Przecież ja nie zapisywał, tylko wy — zauważył.

— Stul kufę! — krzyknął ojciec groźnie. — Nie było cię tam? Nie tyś oredował za ukochaną Helusią? To ją teraz masz. Ja nie dam już więcej nic. Wiedz to sobie.

— Nie potrzebuje. Pójdę na służbę — odpowiedział Sobek.

— Widzisz go, jaki. Pójdzie na służbę ze swojego własnego majątku. Jak ten Franuś Matyscorz, psi bujok. Ja ci dam służbę! — krzyknął i przyczołbował go pięścią. — Albo to ja nie majątny?

Teraz już Sobek nie wiedział zupełnie, o co chodził. Raz mu ojciec zapowiedział, że nie mu nie da więcej, potem, gdy chciał się chwycić zarobku, powołuje się nagle na majątek. „A niech sobie będzie, jak chce” — pomyślał i milczał. Wspomnienie Heli zabolalo go bardziej, aniżeli wszystkie ojcowskie wymówki. A już przy wymienieniu Franka zakluto go wprost coś pod sercem. Heli było mu żal, bo ja mówiwał z głębi serca. Byłby jej zapomniał wszystko, a nawet i to dziecko jej przysłał, chociaż obce, byle tylko do niego powróciła. Ale Franek wywoływał w nim nienawiść.

— Pojutrze będzie termin — mówij ojciec dalej, już nieco uspokojony wubchem poprzednim. — Pamiętaj, żebyś miał głowę na karku i nie daj się zagadać byle jakiemu pankowi. Rządowski zamówił sobie też adwokata, ale mój mi się wydaje biegłyjszy. No zobaczymy, kto silniejszy. Muszę jeszcze jutro jechać do sekretarza sądowego.

Z tym Sobek odszedł. Brnął po kolana w śniegu, kiedy przechodził po drodze, jeszcze nie odgarniętej, ani nie wydeptanej przez ludzkie stopy. Bo i któż dziś chciał nos wyściubić z domu? Jakiegoś chłopca chwytł się nóg uparcie. Przewalaly się w Sobku różne sprawy, o których dziś się dowiedział. Proces, Hela, Franek raz po raz zjawiali się w jego świadomości na krótkie mgnięcia, parę zaledwie zdań, bo już je wypierały inne wrażenia, dotyczące zimy, którą widział.

— Ale też ten ojciec ma rozum — dumal. — Taka zima i miała by odejść? Tyle śniegu i miałby zginąć?

Jakby na potwierdzenie jego podejrzeń zaczęło znowu przysycać z nieba białą kaszką. Nie były to już wielkie, puszyste płatki jakie padały dotąd. Był to śnieg, opowiadający, że w chmurach nastało jakieś ozębienie. Kaszka stawała się coraz to gęstsza, coraz to liczniejsza. Za godzinę rozkurzyło się na dobre. Cały dzień waliło się z nieba mrowie nowego, zimniejszego śniegu. Mieszal się on z leżącym już na ziemi, mokrym podłożem.

Sobek prawie cały dzień przeszedział w oknie. Patrzył na tę zjawisko nadchodzącej zimy. Sprawiało mu to urozumienie w jego

J. Prorok — „Pokolenie Zbojników”

smutnych myślach. Niczego dobrego nie przeczuwał z tego całego procesu. Wiedział, że z chwila, kiedy ojciec sprawę wygra, Hela już do niego więcej nie powróci. Gdyby się znowu poszczęściło Rządowski, ojciec nie pozwoliłby mu nigdy pogodzić się z Helą. Pustki domu przypominały mu niedawną, a tak krótką obecność Heli.

Już chwytł za czapkę i chciał iść do Rządowskich, żeby jakoś sprawę procesu załagodzić. Bał się jednak ojca. Wiedział, że Rządowski nawymyślał Bartłomiejowi przy ostatnim widzeniu się z nim. — Hela jest dobre dziecko — pomyślał czule. — Tylko starzy to chytry ludzie.

Noc minęła mu na ciężkich snach. Widział Helę ciągle. Raz śniło mu się, że odjeżdża od niego na zawsze. On ją chce zatrzymać, woła, prosi, zaklina, płacze. Ale dziewczyna ze stanowczym kiwnięciem ręki odchodzi. Pędzi za nią, chce ją pochwytać, ale jej już nie może zobaczyć na oczy. Ginie mu we mgłę, rozpyływa się. To znowu zdawało mu się, że przysypała ją ogromna góra śniegu. Chwyta łopate, odgrzebuje. Dyszy w nim każdy nerw, bo boi się, że Hela może już nie żyje. Cały mokry od potu pracuje z wysiłkiem. Już góra odwalonego śniegu leży przed nim, a Heli jeszcze ani śladu. Wreszcie natrafił. Leżała jakby martwa. Pochylił się nad nią i słucha, czy jeszcze znać w niej oddech. Znać było. Ucieszony zawołał ją po imieniu. Otworzyła oczy. Ale w tej chwili do dołu skacze Franek porwawszy Helę i unosi ze sobą. Chce za nim pędzić, zabić go, zdeptać, ale słabość taka w jego członkach, że nogą nie może ruszyć.

Obudził się cały spocony od tych przysnionych wysiłków i zmagając się o Helę. Rano już było. Doskoczył do okna. Na polu zwalilo się przez noc jeszcze więcej śniegu.

Ho, ho. Będzie go już po pas — pomyślał — A jednak nie zginie już chyba. Zostanie aż do wiosny.

Po krótkiej przerwie zaczęło znowu kurzyć śniegiem. Sobek pobiegł szybko do ojca. Chciał z nim łagodnie pomówić, poprosić o zaniechanie prawowania się. Wszedł do izby. Wdarł się za nim gęsty śnieg zimna, bo nocny śnieg nie był już taki ciepły i rozmokły jak poprzedni.

— Gdzie ojciec? — zapytał zaraz od progu.

— Pojechał w Zakopane — odpowiedziała mu matka. Sobek poznał, że się spóźnił. Dla zatarcia w sobie rozczarowania zapytał:

— A poco?

Matka spojrzała na niego zdziwiona. We wzroku jej wyczytał oburzenie, jak może o takie jasne sprawy pytać.

— Zabrał słoniny i masła dla tego pilsarczyka, przecież musi się starać, żeby termin wygrać — objaśniła.

PAŃSTW. DROZDZOWNIA I GORZELNIA w Wólczynie, pow. Kluczborek — Tel. nr 3
zakup natechmiast
OPONY
525 lub 550x16, 8 szt. + dętki
525 550x17, 3 „ „
750 800x20, 12 „ „
1050x16
DĘTKI
900x20 — 5 szt. 3410

ZJEDN. PRZEMYSŁU WYROBÓW Z BLACHY FABRYKA „ŚWIATOWIT” W MYSZKOWIE ogłasza
przetarg nieograniczony
na wykonanie robót:
1. roboty ziemne, murarskie i ciesielskie przy budowie 2 domów mieszkalnych w Myszkowie-Pohulance (domy a ca 3500 m³);
2. wykonanie projektu instalacji elektrycznej na siłę i światło w halach fabrycznych.
Blisze informacje dla wszystkich robót oraz ślepe kosztorysy na budowę domów można otrzymać w Dyrekcji Fabryki w Myszkowie-Pohulance (stacja kol. Swiatowit).
Oferty w zalakowanych kopertach z napisami: „do przetargu Nr 1 lub 2”, zależnie od przetargu, składane należy w Sekretariacie Dyrekcji do dnia 25. 8. 1947 r. do godz. 9.
Otwarcie ofert nastąpi dnia 25. 8. 1947 r. o godz. 10-tej.
Dyrekcja fabryki zastrzega sobie prawo wyboru oferenta wzgl. unieważnienia przetargu bez podania powodów i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu. 3445

ZAKŁADY CHEMICZNE „ANIOLÓW” W CZĘSTOCHOWIE, Warszawska 444
przyjmą od zaraz
wykwalifikowanego
ELEKTROMONTERA
na światło i siłę, Warunki pracy i płacy wg umowy zbiorowej prac. przem. chem. Mieszkanie zapewnione. Wnioski z życiorysem należy kierować do Wydziału Personalnego fabryki do dnia 25 bm. (PAP) 3422

CENTR. ZARZĄD. PRZEM. WŁÓKIENNICZEGO BIURO BUD. ZAKŁADÓW WŁÓKIENNICZYCH ogłasza
przetarg nieograniczony
na budowę 1-piętrowego budynku żelbetowego druciarni i pleciarni o wym. 32 X 10 m, oraz przebudowę budynku lnianarni w Państ. Wytwórni Lin i Powrozów w Bielsku, ul. Grunwaldzka 34.
Szczegółowe warunki przetargowe, druk ofertowe i informacje można otrzymać w Biurze Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza 47, lub w biurze Państw. Wytwórni Lin i Powrozów w Bielsku, ul. Grunwaldzka nr 34 co najmniej od dnia 20 bm.
Oferty należy nadsyłać lub składać w biurze Państw. Wytwórni Lin i Powrozów w Bielsku, ul. Grunwaldzka 34 do dnia 27 sierpnia br. do godziny 12.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 27 sierpnia 1947 r. o godz. 12. (PAP) 3448

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU ELEKTROTECHNICZNEGO
posiada na składzie:
Spawarki łukowe
typ. K 2 na prąd łuku 75 do 250 A, elektrod 2,5 — 5 mm, regulacja ciągła, nap. 220 V, przełączalne na 380 V. Typ K 3 prąd łuku 100 — 350 A, regulacja ciągła, elektrod 3,5 — 6 mm, nap. 220 V, przełączalne na 380 V.
Spawarki punktowe
SP 2 na nap. 220 V lub 380 V, moc 10/20 kVA do blach 5 + 5 mm.
Agregaty do oświetlania
(silnik benzynowy — prądnice) 3 kW na prąd zmienny 1-faz. 115 V 1800 obr./min. nieznaczny % zużycia.
Transformatory miernicze
prądowe i napięciowe suche — olejowe. Zapytania należy kierować: C. H. P. E. Oddział w Warszawie, Warszawa, Al. Wyzwolenia nr 13. (PAP) 3433

KOMITET ROZBUDOWY PRACOWNI CHEMICZNYCH POLITECHNIKI ŚL. W GLIWICACH ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
na wykonanie II-giej serii robót instalacyjnych dla gazu, wody i odpływu w gmachu uczelni przy ul. M. Strzody nr 1. 23.
Ślepe kosztorysy otrzymać można u portiera gmachu codziennie od godz. 8—15.
Oferty w zalakowanych kopertach składane także do godz. 12 dnia 1 września br., po czym nastąpi otwarcie ofert.
Do oferty dołączyć kwit na wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy.
Komitet zastrzega sobie wolny wybór oferenta, unieważnienie przetargu, rozszerzenie lub ograniczenie oferowanych robót. 3455

Zarząd Miejski m. Zawiercia Wydział Techniczny
zatrudni natechmiast:
inżyniera budowlanego lub budowniczego z uprawnieniami technika drogowego technika ogrodnika
Podania wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy kierować do Wydziału Technicznego przy Zarządzie Miejskim w Zawierciu, ul. Szymańskiego nr 21
Prezydent Miasta: Mgr. Jan Pilch 3418

Obszerne magazyny suche z bocznicą kolejową
wynajmiemy na terenie Zagl. Dąbrowskiego. Oferty prosimy kierować do Zjednoczenia Fabryk Cementu R. P. Sosnowiec, 3 Maja nr 22. (PAP) 3405

ZJEDNOCZENIE FABRYK CEMENTU R. P. W SOSNOWCU — ogłasza
przetarg nieograniczony
na wykonanie remontu czterpaka parowego wraz z kotłem w cementowni „Grodziec”.
Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do dnia 1. IX. 1947 r. w Wydziale Remontów i Warsztatów Z. F. C., Sosnowiec, ul. 3 Maja 22, gdzie również można otrzymać bliższe informacje i warunki dotyczące przetargu. (PAP) 3440

Wolne posady
POMOC DOMOWA PRZEBNA. Zgłoszenia Katowice, Warszawska 20, re. staucja. 2738g
PRZEDSIĘBIORSTWO udowodli przemysłowych poszukuje rutynowanego inżyniera budowlanego lub budowniczego, obznanego z kosztorysowaniem, samo dzielnym prowadzeniem oraz kontrolę robót. Warunki do omówienia. Oferty wraz z życiorysem i referencjami należy nadsyłać do Dziennika Zachodniego Katowice pod „4053”. 4053d
PANA do dwóch dzieci potrzebna zaraz. Zgłoszenia Katowice, Rynek 8, m. 1. I. p. 2009g
PRZYJMĘ uczciwą gospodynię do gospodarstwa do mowego. Kozłowski Zenon Solice-Zdrój, Piaskowa 43 tel. Wałbrzych, 9—19. 2034g
POSZUKUJE się trzech akwizytorów do sprzedaży wina na Katowice, Zabrze, Bielsko i okolice. Zgłoszenia: Wytw. wina i artykułów spoż. Gliwice, Bedarska 5, tel. 27-17. 2031g
MRZCZYŻNA samotny poszukuje uczciwej gospodyni domu. Oferty Gliwice, nr. „288311” poste restante. 2841g

PRZEMYSŁ węglowy poszukuje inżyniera górni i innych pracowników (wykształcenie wyższe lub średnie) z doświadczeniem w zakresie prac organizacyjnych. Zgłoszenia: Katowice, ul. Powstańców 46, pod k. 45. 4075d
FABRYKA dawn. „Kolontay” Brynow. Brynowska nr 4; tel. 349-5657 przyjmie natechmiast do pracy: 1 chemika, 1 maszynistę, 1 ekspedytora. (PAP) 4076d
GOSPOSA starsza uczciwa potrzebna zaraz. Czestochowa Warszawska 15. (PAP) 4074d
POSZUKUJE wychowawczyni do 3-letniej dziewczynki najchętniej przed-szkolanki. Warunki dobre. Cieszyn, Krzyża I, m. 3. 2802g
POMOC domowa (kochająca dzieci) potrzebna natechmiast. Bytom, Estrzelhera 1. Dr. Kenda. 2873g

GESAROL
kupujemy w partiach od 50 kg wwyż. Zgłoszenia, Kraków, Skr. poczt. 447. 3420
MASZYNĘ do prania na prąd z motorem kupię. Zgłoszenia telef. 331-26. 2045g
KUPIE motor benzynowy do motocykla 3—5 konny. Oferty Czytelnik Bielski, pod „Motor”. 4093d
WOWO po lekarzu wojskowym energiczną i przed-siebiorką poszukuje — od-powiednie dla siebie pracy. Zgłoszenia Dzienn. Zachod. Wałbrzych pod „Dok-torowa”. 4077d
PIELEGNIARKA z 3 i pół letnią szkołą oraz długo-letnią praktyką szpitalną poszukuje posady najchętniej w sanatorium. Oferty Dziennik Zach. Katowice pod „Pielegniarka”. 4060d
W SAMOHDODOWY przed-siebiorkę przyjmie pracę MAGISTER praw b. aplikant sądowy, zarazem elektrykomechanik samochodowy i szofer. Zgłoszenia „PAP” Kraków, Rynek Gł. 46, dia „2384”. 4073d
DYPLOMOWANA kosmetyczka poszukuje pracy lub jako współzniczkę chętnie na wyjazd. Oferty poste restante Tarn. Góry, „Kos-metyczka”. 2830g
KBAWCOWA warszawka, dyplomowana, samodzielna z ośmioletnią dziełkami, przyjmie posadę w Internu, gdzie zakłada się do jednej inteligentnej osoby pracującej w rajach krawca. Warunki maźna na 1 i mieszkanie. Oferty Dz. Zach. Bytom pod „30-letnia”. 2871g
SAMODZIELNA sekretarka ze średnim wykształceniem, kilkoletnia praktyka przyznaje posadę, najchętniej w Bytomiu, ewentualnie okolice. Zgłoszenia do Dzienn. Zachodni. Bytom pod „Referencje”. 2872d
RADIOPARATY, lampy, głośniki itp. kupuje Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 4051d
SILNIK FN 350 cm (skrzynię biegów) kupię. Podaj adres „PAP”, Kraków, Rynek Główny 46, dia „2386”. 4072d
PASY TRANSMISYJNE ku-pię. Bytom, Moniuszki 19/5, telefon 4093. 2009g
WYTWÓRNA sztucznych jelił „Celolith”, Kraków, Przemyska 3, skupuje żąd-pier jelitowy, kiej. 4043d
2 PIECE żelazne do ogrzewania na stałe palenie, używane, kupimy. Oferty z podaniem ceny do Czytel-nika Katowice pod „3106”. 2892g
KILKA BIUREK, krzesel biurowych i 1 szafę biurową używane kupimy. Oferty z podaniem ceny do Czytel-nika Katowice pod „3107”. 2891g
SAMOCHÓD osobowy naj-chętniej Opel Olympia. Kadet, kupię. Oferty Czytel-nika Katowice pod „3096”. 2895g
KUPIMY anody niklowe. Bielsko, Matejki 2, m. 5, telef. 12-62. 4093d

MASZYNĘ do krójbienia kapusty ręczną, i mylnę elektryczną do kawy sprzedam. Wiadomości Chropaczów, ul. Koszelnia 22, parter prawa. 2801g
SPRZEDAM samochód marki Opel (Adam) w dobr. stanie. Sosnowiec, Stawowa 2a. 2806g
HURTOWNIA piwa, wytwórnia wód gazowych i lodu oraz rozwiłnia octu na Górnym Śląsku do sprzedania. Oferty do Czytel-nika Katowice pod „Czytel-nika Katowice”. 2837g
SPRZEDAM kuchnię elektryczną 4-płytkową firmy Siemens, 200 — 220 W, kraj-wicie. Opolska 6, m. 7. 2897g
SINGERA MASZYNĘ sprzedam. Katowice, Jagiellońska 7, m. 5. 2038g
Zamiany
ZAMIENIĘ MASZYNĘ do pisania na MOTOCYKL 250-350 cm, za dopłatą. Oferty Dziennik Zachodni. Bytom pod „350”. 2075g
Mieszkania
OKAZJA! Mieszkanie 3-pokojowe z komfortem w nowo-budującej się willi w Katowicach od 1. 9. 47 i za zwrotem kosztów do wynajęcia. Oferty do Dz. Zach. Katowice pod „2493”. 1909g
MIESZKANIE 3 pokojowe, kuchnia, łazienka, Kraków, pobliżu plant zamienię na takież lub 4-pokojowe we Katowice. Oferty Czytel-nika Katowice pod nr. „3111”. 2855g
ZAMIENIĘ mieszkanie 2 pokoj, kuchnie, przedpokój, spiżarnię, łazienkę w Chorzowie, na mieszkanie w Rudzie Śl. Oferty do Czytel-nika Chorzów pod nr. „4506”. 2852g
ZAMIENIĘ 3 - pokojowe komfortowe mieszkanie w Krakowie, na podobne lub 2-pokojowe komfortowe w Katowicach. Oferty Czytel-nika Katowice pod „Admin-istrators”. 2856g
Pokoje
WYSOKI CZYNISZ zapłacę za 2-3 pokoje sublokaty, forsids za używalnością kuchni w Katowicach lub okolicy. Tel. 307-32. 2813g
POSZUKUJE pokoju w śródmieściu, bez mebli. Oferty Czytelnik Gliwice (1942). 2307g
WYNAJMĘ pokój pracują-cemu samotnemu panu w centrum Katowic. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „3099”. 2803g
Lokale handlowe
SKLEP odstąpię. Bielsko śródmieście za zwrotem remontu. Piłne. Wiadomości: Czytelnik Bielsko pod „333”. 4097d
PIEKARNIA w dobrym punkcie do odstąpienia. Wiadomości Bytom, Woi-ności 11, m. 1. 2876g
ODSTĄPIĘ sklep spożywczy śródmieście Zabrze z towarem lub bez. Wiadomości: Zabrze, ul. Góry św. Anny 11, m. 3. 2839g

POSZUKUJE PIWNICĘ na owoce suche, najchętniej po schronie, w Bytomiu, dobrze zaplace. Oferty do Dziennika Zachodniego Bytom pod „Piwnice”. 2879g
GARAZU na wóz ciężarowy poszukuje w Bytomiu. Oferty do Dziennika Zachodniego Bytom pod „Ga-raż”. 2800g
SKLEP z urządzeniem, mieszkanie z meblami, w Mleinowicach odstąpię. Oferty Czytelnik Katowice pod „3110”. 2895g
GOTÓWKA
POSZUKUJE spółnika z gotówką 300.000 do urzad-zonego przedsięwzięcia produkcyjnego. Oferty Czytel-nika Katowice pod „Pro-dukcyj”. 2836g
POSZUKUJE inteligentnej młodej, energicznej panny jako współzniczkę do przed-siebiorkstwa. Oferty: kierować do Czytelnika Gliwice pod „Śluzak”. 2339g
Naaka i Sztuka
KSIĘGOWOŚCI z przebiłkowaną, jednolity plan kont wyucza do całkowitej pewności bilansowej. Katowice, Krakowska 8/2. 2806g
KORESPONDENCYJNE kursy księgowości. Informacje: Lublin skr. poczt. nr 105. 323d
KTO udzieli lekcji fiyki, matematyki, zakres liceum Chorzów II, Miarki 23. 2833g
KURSY kosmetyczne, zapisy: gabinet kosmetyczny „Colonna”, Walewskiej Katowice, Mariacka 33, telefon 325-84. 2819g
KURSY kosmetyczne Marii Buczkowej, Katowice, Teatrna 8/11. Zapisy rozpoczęte. 2347g
MASZYNOPISMA metoda ślepa — dziesięciopalcowa i STENOGRAPHII uczy. dyplom. naucz. Przygotowała do biur. Szybkie wyniki. Katowice, Wita słwo szka 6, parter. 2051g
Zguby
NAGROPA za odprowadzenie PSA — KUBUSIA, który zginął 10. 8. 47, mieszczanie szkockiego teriera, czarny, kudłaty, ostre uszki i kwadratowa mordka. Bytom, Poznańska 1, Narodowy Bank Polski, telefon 20-48. 2891g
GRZYWACZ wdystawia zagubila w Cięplach sła dedtwa pielegniarki, Jelenia Gora, Grottera 7. 4701d
Poszukiwania
PANIA Irene, która do 1939 r. mieszkała w majatku Dzieduszyckich w Dzie duszyczach obok Strzya, w czasie okupacji we Lwowie, ul. Lenartowicza 14, II p., prosi o podanie swego adresu: Hall Winter Sopot, ul. Grunwaldzka 90, II p. 2745g
PANIĄ Irene, która do 1939 r. mieszkała w majatku Dzieduszyckich w Dzie duszyczach obok Strzya, w czasie okupacji we Lwowie, ul. Lenartowicza 14, II p., prosi o podanie swego adresu: Hall Winter Sopot, ul. Grunwaldzka 90, II p. 2745g
ZAGINAŁ chłopiec lat 10, blondy, imieniem Zbigniew. O wiadomości podać Głębicki Józef, Pundnik, Klasztorna 8 Babela przy Technia. 4711g

Państwowa Fabryka Obrabiarek, dawn. L. Zieleniewski i Fitzer Gamber w Dąbrowie Górniczej, ul. Kolejowa 8 poszukuje:
Dyrektora Szkoły Przemysłowej
z wyższymi studiami technicznymi — od zaraz
instruktora-kowala
Wykazalzenie:
ukończona Szkoła Przemysłowa i prakt. zawodowa
Zgłoszenia do Biura Personalnego fabryki. (PAP) 3436

PRZYJMĘ uczciwą gospodynię do gospodarstwa do mowego. Kozłowski Zenon Solice-Zdrój, Piaskowa 43 tel. Wałbrzych, 9—19. 2034g
POSZUKUJE się trzech akwizytorów do sprzedaży wina na Katowice, Zabrze, Bielsko i okolice. Zgłoszenia: Wytw. wina i artykułów spoż. Gliwice, Bedarska 5, tel. 27-17. 2031g
MRZCZYŻNA samotny poszukuje uczciwej gospodyni domu. Oferty Gliwice, nr. „288311” poste restante. 2841g
PRZEDSIĘBIORSTWO udowodli przemysłowych poszukuje rutynowanego inżyniera budowlanego lub budowniczego, obznanego z kosztorysowaniem, samo dzielnym prowadzeniem oraz kontrolę robót. Warunki do omówienia. Oferty wraz z życiorysem i referencjami należy nadsyłać do Dziennika Zachodniego Katowice pod „4053”. 4053d
PANA do dwóch dzieci potrzebna zaraz. Zgłoszenia Katowice, Rynek 8, m. 1. I. p. 2009g
PRZYJMĘ uczciwą gospodynię do mowego. Kozłowski Zenon Solice-Zdrój, Piaskowa 43 tel. Wałbrzych, 9—19. 2034g
POSZUKUJE się trzech akwizytorów do sprzedaży wina na Katowice, Zabrze, Bielsko i okolice. Zgłoszenia: Wytw. wina i artykułów spoż. Gliwice, Bedarska 5, tel. 27-17. 2031g
MRZCZYŻNA samotny poszukuje uczciwej gospodyni domu. Oferty Gliwice, nr. „288311” poste restante. 2841g

BUCHALTER na samodzielny stan poszukuje inżyniera górni i innych pracowników (wykształcenie wyższe lub średnie) z doświadczeniem w zakresie prac organizacyjnych. Zgłoszenia: Katowice, ul. Powstańców 46, pod k. 45. 4075d
FABRYKA dawn. „Kolontay” Brynow. Brynowska nr 4; tel. 349-5657 przyjmie natechmiast do pracy: 1 chemika, 1 maszynistę, 1 ekspedytora. (PAP) 4076d
GOSPOSA starsza uczciwa potrzebna zaraz. Czestochowa Warszawska 15. (PAP) 4074d
POSZUKUJE wychowawczyni do 3-letniej dziewczynki najchętniej przed-szkolanki. Warunki dobre. Cieszyn, Krzyża I, m. 3. 2802g
POMOC domowa (kochająca dzieci) potrzebna natechmiast. Bytom, Estrzelhera 1. Dr. Kenda. 2873g
APTEKA Tuliszów, pow. Turek poszukuje kierownik. 4703d
Posad poszukują
ZBOZOWIEC rutynowany fachowiec z długoletnią praktyką szuka stanowiska. Oferty Czytelnik Katowice pod „3078”. 2775g
STARSZA pielegniarka z egzamin. państw. z długol. praktyką, lekarską, dypl. asystentki lekarskiej z dobrymi świadectwami, szuka pracy u lekarza lub laboratorium. Oferty do Czytel-nika Gliwice pod „Pielegniarka”. 2805g
RUTYNOWANA siła biuro-wa znająca wszelkie prace biurowe z długoletnią praktyką, poszukuje pracy w Katowicach. Oferty do Dz. Zachod. Katowice pod „Rutynowana 3096”. 2859g
OSOBA inteligentna starsza obznaną w handlu, biurowością, dokładna znaną jomość kuchni poszukuje pracy. Oferty Dzienn. Zach. Katowice pod „Energicz-na”. 2823g
KELNERKA poszukuje pracy, miejscowości obcojęzyczna. Oferty prosi kierować do Czytelnika, Zabrze, pod „Hanka”. 2832g
KASJERKA z długoletnią praktyką poszukuje pracy. Oferty kierować Czytel-nika Zabrze pod „Kasjerka”. 2833g
MŁODA, znajomości księgowości, przebiłkowej, wszelkich prac biurowych, natura starszego typu, duższa praktyka, szuka posady najchętniej w przemyśle, miejscowości obcojęzyczna. Warunek — mieszkanie. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Efa”. 2890g
STOLARZ meblowo-budowlany, samodzielny, kalkulator i organizator warsztatowy poszukuje odpowiedniej posady. Oferty Czytelnik Katowice pod „3079”. 2849g
MATURYSTA znający ośmioletnią pracę techniczną poszukuje zajęcia natechmiast. Oferty Czytelnik Katowice pod „3075”. 2849g
OGRODNIK dobry fachowiec, warzywnik i kwiatowiec, potrzebny domowej zeraz, potrzeba. Zgłosz. Katowice Rynek 8, 4093d

MASZYNĘ do krójbienia kapusty ręczną, i mylnę elektryczną do kawy sprzedam. Wiadomości Chropaczów, ul. Koszelnia 22, parter prawa. 2801g
SPRZEDAM samochód marki Opel (Adam) w dobr. stanie. Sosnowiec, Stawowa 2a. 2806g
HURTOWNIA piwa, wytwórnia wód gazowych i lodu oraz rozwiłnia octu na Górnym Śląsku do sprzedania. Oferty do Czytel-nika Katowice pod „Czytel-nika Katowice”. 2837g
SPRZEDAM kuchnię elektryczną 4-płytkową firmy Siemens, 200 — 220 W, kraj-wicie. Opolska 6, m. 7. 2897g
SINGERA MASZYNĘ sprzedam. Katowice, Jagiellońska 7, m. 5. 2038g
Zamiany
ZAMIENIĘ MASZYNĘ do pisania na MOTOCYKL 250-350 cm, za dopłatą. Oferty Dziennik Zachodni. Bytom pod „350”. 2075g
Mieszkania
OKAZJA! Mieszkanie 3-pokojowe z komfortem w nowo-budującej się willi w Katowicach od 1. 9. 47 i za zwrotem kosztów do wynajęcia. Oferty do Dz. Zach. Katowice pod „2493”. 1909g
MIESZKANIE 3 pokojowe, kuchnia, łazienka, Kraków, pobliżu plant zamienię na takież lub 4-pokojowe we Katowice. Oferty Czytel-nika Katowice pod nr. „3111”. 2855g
ZAMIENIĘ mieszkanie 2 pokoj, kuchnie, przedpokój, spiżarnię, łazienkę w Chorzowie, na mieszkanie w Rudzie Śl. Oferty do Czytel-nika Chorzów pod nr. „4506”. 2852g
ZAMIENIĘ 3 - pokojowe komfortowe mieszkanie w Krakowie, na podobne lub 2-pokojowe komfortowe w Katowicach. Oferty Czytel-nika Katowice pod „Admin-istrators”. 2856g
Pokoje
WYSOKI CZYNISZ zapłacę za 2-3 pokoje sublokaty, forsids za używalnością kuchni w Katowicach lub okolicy. Tel. 307-32. 2813g
POSZUKUJE pokoju w śródmieściu, bez mebli. Oferty Czytelnik Gliwice (1942). 2307g
WYNAJMĘ pokój pracują-cemu samotnemu panu w centrum Katowic. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „3099”. 2803g
Lokale handlowe
SKLEP odstąpię. Bielsko śródmieście za zwrotem remontu. Piłne. Wiadomości: Czytelnik Bielsko pod „333”. 4097d
PIEKARNIA w dobrym punkcie do odstąpienia. Wiadomości Bytom, Woi-ności 11, m. 1. 2876g
ODSTĄPIĘ sklep spożywczy śródmieście Zabrze z towarem lub bez. Wiadomości: Zabrze, ul. Góry św. Anny 11, m. 3. 2839g

KTO WIE coś o losie Edyty Weiss z domu Kempler z Bielska, wywiezionych dnia 6 sierpnia 1944 r. z Piaskowa do Oświęcimia, proszony jest o wiadomość do PAP, Bielsko, Barlickiego 3. 4658d
KTO z powracających z Rosji wie coś o losie Józefa Federgruna z Bielska, proszony jest o wiadomości do PAP, Bielsko, Barlickiego 3. 4659d
SYNU M. KLAJNER, wra-cając do rodziców, Łódź, ul. Kamienna nr 13, m. 11, Michał. 4649d
POSZUKUJE siostrę Wandę Mogiłęską z Tarnopola, Stefania Borszczykówna Gliwice, Warszawska 14. 2879g
MACIEJKO JÓZEFY z Łabów i jej rodziny ze Lwowa poszukuje Gołobiewski Florian, Tarnów, Szopena 7. 4709d
MITEK Jan i rodzina Ochoczek z Dobromiła poszukiwani. Wiadomości na adres: Maria Ochocka, Prudnik, Grunwaldzka 6. 4710d
UNIEWAŻNIAM zgubione wszystkie dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubiona dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubiona dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g

POSZUKUJEMY buchalterkę do wytwórni soków i wód gazowych. Oferty do Czytelnika Chorzów pod „Świętochłowice”. 2854g
FRYZJERKĘ siłą pierwszorzędna przyjmie od zaraz. Kalmowski, Bielsko, Krótka 8. 4094d
STOLARZ meblowy, przynajmniej 2, m. 8, tel. 12-62. 4035d
WYKONCZARKA kucharzka potrzebna zaraz. Oferty Czytelnik Katowice pod „3092”. 2879g
KUCHARKA restauracyjna dobre gotowanie potrzebna. Solice Zdrój, Kosciuszki 1, Hotel „Bór”. 4083d
UCZCIWA pracownica potrzebna do gotowania i kwiatów do wszelkiej pracy domowej zeraz, potrzeba. Zgłosz. Katowice Rynek 8, 4093d

POSZUKUJEMY buchalterkę do wytwórni soków i wód gazowych. Oferty do Czytelnika Chorzów pod „Świętochłowice”. 2854g
FRYZJERKĘ siłą pierwszorzędna przyjmie od zaraz. Kalmowski, Bielsko, Krótka 8. 4094d
STOLARZ meblowy, przynajmniej 2, m. 8, tel. 12-62. 4035d
WYKONCZARKA kucharzka potrzebna zaraz. Oferty Czytelnik Katowice pod „3092”. 2879g
KUCHARKA restauracyjna dobre gotowanie potrzebna. Solice Zdrój, Kosciuszki 1, Hotel „Bór”. 4083d
UCZCIWA pracownica potrzebna do gotowania i kwiatów do wszelkiej pracy domowej zeraz, potrzeba. Zgłosz. Katowice Rynek 8, 4093d

BUCHALTER na samodzielny stan poszukuje inżyniera górni i innych pracowników (wykształcenie wyższe lub średnie) z doświadczeniem w zakresie prac organizacyjnych. Zgłoszenia: Katowice, ul. Powstańców 46, pod k. 45. 4075d
FABRYKA dawn. „Kolontay” Brynow. Brynowska nr 4; tel. 349-5657 przyjmie natechmiast do pracy: 1 chemika, 1 maszynistę, 1 ekspedytora. (PAP) 4076d
GOSPOSA starsza uczciwa potrzebna zaraz. Czestochowa Warszawska 15. (PAP) 4074d
POSZUKUJE wychowawczyni do 3-letniej dziewczynki najchętniej przed-szkolanki. Warunki dobre. Cieszyn, Krzyża I, m. 3. 2802g
POMOC domowa (kochająca dzieci) potrzebna natechmiast. Bytom, Estrzelhera 1. Dr. Kenda. 2873g
APTEKA Tuliszów, pow. Turek poszukuje kierownik. 4703d
Posad poszukują
ZBOZOWIEC rutynowany fachowiec z długoletnią praktyką szuka stanowiska. Oferty Czytelnik Katowice pod „3078”. 2775g
STARSZA pielegniarka z egzamin. państw. z długol. praktyką, lekarską, dypl. asystentki lekarskiej z dobrymi świadectwami, szuka pracy u lekarza lub laboratorium. Oferty do Czytel-nika Gliwice pod „Pielegniarka”. 2805g
RUTYNOWANA siła biuro-wa znająca wszelkie prace biurowe z długoletnią praktyką, poszukuje pracy w Katowicach. Oferty do Dz. Zachod. Katowice pod „Rutynowana 3096”. 2859g
OSOBA inteligentna starsza obznaną w handlu, biurowością, dokładna znaną jomość kuchni poszukuje pracy. Oferty Dzienn. Zach. Katowice pod „Energicz-na”. 2823g
KELNERKA poszukuje pracy, miejscowości obcojęzyczna. Oferty prosi kierować do Czytelnika, Zabrze, pod „Hanka”. 2832g
KASJERKA z długoletnią praktyką poszukuje pracy. Oferty kierować Czytel-nika Zabrze pod „Kasjerka”. 2833g
MŁODA, znajomości księgowości, przebiłkowej, wszelkich prac biurowych, natura starszego typu, duższa praktyka, szuka posady najchętniej w przemyśle, miejscowości obcojęzyczna. Warunek — mieszkanie. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Efa”. 2890g
STOLARZ meblowo-budowlany, samodzielny, kalkulator i organizator warsztatowy poszukuje odpowiedniej posady. Oferty Czytelnik Katowice pod „3079”. 2849g
MATURYSTA znający ośmioletnią pracę techniczną poszukuje zajęcia natechmiast. Oferty Czytelnik Katowice pod „3075”. 2849g
OGRODNIK dobry fachowiec, warzywnik i kwiatowiec, potrzebny domowej zeraz, potrzeba. Zgłosz. Katowice Rynek 8, 4093d

MASZYNĘ do krójbienia kapusty ręczną, i mylnę elektryczną do kawy sprzedam. Wiadomości Chropaczów, ul. Koszelnia 22, parter prawa. 2801g
SPRZEDAM samochód marki Opel (Adam) w dobr. stanie. Sosnowiec, Stawowa 2a. 2806g
HURTOWNIA piwa, wytwórnia wód gazowych i lodu oraz rozwiłnia octu na Górnym Śląsku do sprzedania. Oferty do Czytel-nika Katowice pod „Czytel-nika Katowice”. 2837g
SPRZEDAM kuchnię elektryczną 4-płytkową firmy Siemens, 200 — 220 W, kraj-wicie. Opolska 6, m. 7. 2897g
SINGERA MASZYNĘ sprzedam. Katowice, Jagiellońska 7, m. 5. 2038g
Zamiany
ZAMIENIĘ MASZYNĘ do pisania na MOTOCYKL 250-350 cm, za dopłatą. Oferty Dziennik Zachodni. Bytom pod „350”. 2075g
Mieszkania
OKAZJA! Mieszkanie 3-pokojowe z komfortem w nowo-budującej się willi w Katowicach od 1. 9. 47 i za zwrotem kosztów do wynajęcia. Oferty do Dz. Zach. Katowice pod „2493”. 1909g
MIESZKANIE 3 pokojowe, kuchnia, łazienka, Kraków, pobliżu plant zamienię na takież lub 4-pokojowe we Katowice. Oferty Czytel-nika Katowice pod nr. „3111”. 2855g
ZAMIENIĘ mieszkanie 2 pokoj, kuchnie, przedpokój, spiżarnię, łazienkę w Chorzowie, na mieszkanie w Rudzie Śl. Oferty do Czytel-nika Chorzów pod nr. „4506”. 2852g
ZAMIENIĘ 3 - pokojowe komfortowe mieszkanie w Krakowie, na podobne lub 2-pokojowe komfortowe w Katowicach. Oferty Czytel-nika Katowice pod „Admin-istrators”. 2856g
Pokoje
WYSOKI CZYNISZ zapłacę za 2-3 pokoje sublokaty, forsids za używalnością kuchni w Katowicach lub okolicy. Tel. 307-32. 2813g
POSZUKUJE pokoju w śródmieściu, bez mebli. Oferty Czytelnik Gliwice (1942). 2307g
WYNAJMĘ pokój pracują-cemu samotnemu panu w centrum Katowic. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „3099”. 2803g
Lokale handlowe
SKLEP odstąpię. Bielsko śródmieście za zwrotem remontu. Piłne. Wiadomości: Czytelnik Bielsko pod „333”. 4097d
PIEKARNIA w dobrym punkcie do odstąpienia. Wiadomości Bytom, Woi-ności 11, m. 1. 2876g
ODSTĄPIĘ sklep spożywczy śródmieście Zabrze z towarem lub bez. Wiadomości: Zabrze, ul. Góry św. Anny 11, m. 3. 2839g

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową PKU (Rzeszów) odcinki zameldowania na nazwisko Pilch, Kieny, Zam. Biały Kamień, Kościuski 1. 4682g
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód osobisty, legitymację Zw. Kupieckiego (Biały Kamień), prawo jazdy, legitymację PPS, legitymację Związku Metalowców, kartę rejestracyjną na części rowerowe, kartę reklamacyjną wojskową

Sukces sportowy w Pradze

Polka wicemistrzynią świata

Praga (tel. wł.). Na zawodach lekniczych o mistrzostwo świata odbytych w Pradze, zawodniczka polska, Kurkowska-Spychajowa, odniosła wspaniały sukces, zdobywając tytuł wicemistrzyni świata w klasyfikacji ogólnej kobiet. Pierwsze miejsce zajęła Dunka, Troetzen — 587 pkt. przed Polką — 583 pkt.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki). Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Sukces polskich kolarzy we Francji

Paryż (obsł. wł.) W mieście Alan (Francja) odbył się wyścig kolarski z udziałem trzech Polaków Kłabińskiego, Pawliśiaka i Marcelaka, którzy odnieśli wspaniały sukces zajmując wszystkie trzy pierwsze miejsca.

Pierwszy do mety przybył Kłabiński, drugi Pawliśiak i trzeci Marcelak. Przez cały czas wyścigu trzymali się oni razem z dala od grupy francuskiej, dopiero na parę okrążeń przed metą rozpoczęli finisz, wyprzedzając wszystkich, zajmując tak dobre miejsca.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

Kurkowska-Spychajowa zdobyła dwa pierwsze miejsca w konkurencji na 25 i 70 m.

Wynik uzyskany przez polską mistrzynię uważać należy za nasz największy sukces sportowy po wojnie (obok wyników Maruszki).

Przypomnieć trzeba, że Kurkowska-Spychajowa już przed wojną była wielokrotną mistrzynią świata w tej trudnej i na ogół mało popularnej dziedzinie sportu. Nazwisko Kurkowskiej-Spychajowej zapisane jest na liście rekordów świata.

Zaszczytne drugie miejsce zajęła przez Kurkowską-Spychajową

jęte przez Kurkowską-Spychajową w ciężkiej międzynarodowej konkurencji, świadczy o tym, iż w przyszłości możemy liczyć na dalsze sukcesy w lekniczym, gdyż odzyskałszy, dzięki naszej mistrzyni, dawną świetną pozycję.

PAŃSTW. FABR. PRZEM. JEDW.-GALANT.
NR 15 ZAGÓRZE, POWIAT DZIERŻONIÓW
poszukuje natychmiast

BUCHALTERA-BILANSISTE

ze znajomością księgowości przebiekowej

BUCHALTERA MATERIAŁOWEGO

ze znajomością arkusza rozliczeniowego.

Zgłoszenia osobiste lub piśmienne: Wydział Personalny. 3446

ŚLĄSKIE ZAKŁADY ELEKTRYCZNE

zakupią:

silnik asynchroniczny trójfazowy

500 lub 6000 V, 225 kW, 740 obr./min., pierścieniowy (wzr. 690 V, 210 A) ewent. zwarty (wchodzi w grę także wypożyczenie na przeciąg 1/2 — 1 roku za wynagrodzeniem).

16 wyłączników ekspazyjnych

R 10, 100 MVA, 400 A, z napędem powietrznym, fabr. SSW, typ R 624 a 106/400 Dł.

Oferty pisemne lub osobiste do Działu Zakupów Śląskich Zakładów Elektrycznych w Katowicach, ul. 3 Maja 9. (PAP) 3442

Przed międzynarodowym tatrzańskim raidem

KATOWICE. W piątek dn. 15 bm. rozpocznie się w Zakopanem wielki trzynieński raid górski, znany już od 10 lat pod nazwą „Raidu Tatrzańskiego”. Za kilka już dni wystartują do ciężkiej walki na górskich bezdrożach najlepsi motocykliści. Czesi, Polacy i Albańczycy. Po raz pierwszy bowiem w historii raidów tatrzańskich w Raid Tatrzański odbędzie się w konkurencji międzynarodowej. Do tej chwili wypłynęło już 5 zgłoszeń motocyklistów czeskich. Autoklub RCS wystawia z Pragi Chaloupkę (Java 250 cm), oraz Pastikę (CZ 125 cm), ze Strakonice Marcha, Kochlicka i Kocha (wszyscy na CZ 125 cm). Zapowiedziano dalsze zgłoszenia z AKRCS — Olumunie. Prawdopodobnie jest również start fabrycznego zespołu „Javy”.

Tegoroczny Raid Tatrzański organizowany przez Polski Klub Motocyklowy (Warszawa), przy wspólnym udziale Tatrzańskiego Klubu Motocyklowego (Zakopane), ma wielkie znaczenie nie tylko, jako impreza zaliczona do mistrzostw motocyklowych Polski w kl. I, lecz również jako generalna próba przed startem motocyklistów Polskich w największym raidzie terenowym świata „Six Days”, który odbędzie się we wrześniu rb. w Czechosłowacji.

Jak wiadomo, Polski Związek Motocyklowy wysłał do Czechosłowacji dwa zespoły reprezentacyjne, do których jako kandydatów wyznaczono: Jerzego Jankowskiego (KW „Pogoń” Katowice), T. Wikaryczyka (SSM-Gdynia), J. Dąbrowskiego i St. Bruna (PKM-Warszawa), J. Liwińskiego (WKS „Legia”-Warszawa), oraz W. Markowskiego i A. Zymirskiego (OMTur „Okęcie-Warszawa”). Wszyscy oni startować będą w „Raidzie Tatrzańskim” na nowoprowadzonych przez PZM motocyklach czeskich „Java” 250 cm, takich właśnie, jakie zaprezentowali Czesi podczas zawodów na Muchowcu.

W składzie reprezentacji Polskiej na „Six Days” mogą jeszcze zająć pewne zmiany właśnie w zależności od wyników „Raidu Tatrzańskiego”. Jest on bowiem jedyną imprezą w Polsce i jedną z nielicznych w Europie, zbliżoną w swych założeniach do zasad „sześcidniówki”, a różni się od niej właściwie jedynie krótszymi etapami (prowadzącymi za to przez ciężki teren górski), oraz mniejszą ich ilością.

Wyniki poszczególnych spotkań:

Ks. Tłoczyński (Cr.) — Derubski (AZS) 6:1, 6:1; Olejnik (Cr.) — Geysztor (AZS) 6:2, 6:3; Tłoczyński, Olejnik (Cr.) — Geysztor, Derubski (AZS) 6:1, 6:0.

Z powodu ulewnej deszczu drugi dzień zawodów o drużynowe mistrzostwo Polski w tenisie między KS „Cracovia” — AZS (Wrocław) go stał odwołany.

WUZ (Cieplice) — SARMACJA (Będzin) 7:2 (5:0)

Jelenia Góra. (js) Rozegrany w ub. poniedziałek towarzyski mecz w piłkę nożną pomiędzy mistrzem Zagłębia Dąbrowskiego, Sarmacją, a cieplickim W.U.Z-em zakończył się zwycięstwem gospodarzy w wysokim stosunku 7:2 (5:0).

Jakkolwiek obie drużyny były zmęczone niedzielными zawodami, w pierwszej połowie zawodów gospodarze zagrali koncertowo bijąc w różnych odstępach 5 bramek. Po przerwie goście tylko w niektórych okazach dochodzili do głosu i dzięki niepotrzebnym wybiegom bramkarza W.U.Z-u uzyskali dwie bramki, tracąc jednocześnie dwie dalsze z doskonałych zagrań ataku W.U.Z-u.

Należy podkreślić, że Jelenia Góra nie posiada dobrych sędziów piłkarskich i nie ma zawodów, aby odbywały się w atmosferze właściwej boiskom piłkarskim.

W pierwszym dniu raidu (15 sierpnia) odbędzie się pierwszy etap jazdy ok. 114 km, w tym 50 proc. terenu. Wymagane przeciętne wynoszą w zależności od klasy maszyny i trudności terenowych poszczególne odcinki od 22 do 55 km/godz. Po zakończeniu etapu na dużym stadionie w Zakopanem odbędzie się próba sprawności.

Drugiego dnia odbędzie się jazda ok. 166 km. (40 proc. terenu), oraz próbę szybkości terenowej na Kalatówkach, na dyst. ok. 4 km. W obu próbach (sprawności i szybkości) terenu obowiązuje czas najlepszego zawodnika z tolerancją 20 proc. Wreszcie trzeciego dnia (17 sierpnia) na trasie zamkniętej ok. 28 km odbędzie się próba szybkości soszowej, w której wymagane będzie uzyskanie minimalnych przeciętnych od 50 km/godz. (klasa do 130 cm), do 68 km/godz. (klasa ponad 130 cm).

Okręg Śląsko-Dąbrowski PZM wystawia najlepszych swych rajdowców, którzy stenoć będą groźną konkurencją z Beskidzkiego Klubu Motocyklowego pojadą m. in. St. Ropa, R. Tomiczek, A. Klimunt, oraz St. Migdacz, z Polonii” Bytom K. Gurgal, J. Paluch, Z. Zagórski i inni.

Norwegia chce zorganizować Olimpiadę

LONDYN (obsł. wł.) Sekretariat związku narciarskiego wniósł prośbę o powierzenie Norwegii zorganizowania międzynarodowych mistrzostw narciarskich w roku 1949. Prośba ta będzie rozpatrzona przez Międzynarodową Federację Związku Narciarskiego we wrześniu bież. roku.

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCYJ LOKALNYCH ROZGŁOŚNI KATOWICKIEJ

Piątek, 15 sierpnia

6.55 sygnał i zapowiedź stacji, 6.57 sygnał czasu i pieśń poranna, 7.00 muzyka, 8.00 dziennik i przegląd prasy, 8.20 program na dzień bieżący, 8.28 muzyka, 9.00 nabożeństwo, 10.00 audycja regionalna, 11.00 koncert zyczeń, 11.35 koncert reklamowy, 11.37 sygnał czasu i hejnał, 12.05 muzyka ludowa, 12.30 audycja literacka, 12.45 muzyka obiadowa, 13.40 audycja dla świeżo wyzdolowanych, 14.25 audycja dla chorych, 14.40 Teatr wyobraźni, 15.20 słuchowisko dla dzieci, 15.50 muzyka, 16.00 zapowiedź programu, 16.02 audycja literacka, 16.12 muzyka, 16.45 z życia kulturalnego, 16.50 audycja poetycka, 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie”, 18.15 felieton, 18.25 audycja rozrywkowa, 18.50 audycja literacka, 18.55 zapowiedź programu, 19.00 „U naszych przyjaciół”, 19.30 aktualności dźwiękowe, 19.50 Pierwszy koncert z cyklu „Symfonie Ludwika Beethovena” w wyk. Ork. Symf. F. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga, 20.57 ogłoszenia ważniejszych audycji dnia jutrzejszego i sygnał czasu, 21.00 dziennik, 21.30 muzyka, 22.05 lokalne wiadomości sportowe, 22.15 audycja rozrywkowa, 23.00 ostatnie wiadomości dziennika, 23.10 wiadomości sportowe, 23.20 program na dzień następnego dnia, 23.30 muzyka, 23.50 zapowiedź programu, 23.55 z ostatniej chwili i sygnał czasu, 24.00 hymn i koniec audycji.

NYSA — CZARNI 5:2 (2:1)
Nysa. Mecz towarzyski, pomiędzy miejscową Nysą a wicemistrzem Śląska Opolskiego „Czarnymi” zakończył się niespodziewanie porażką gości w stosunku 5:2 (2:1).

Bramki strzelili: dla Nysy — Buchła 2, Lewicki, Pjłarek i Gałaga po 1, dla pokonanych — Dudek i Szczygłowski.

BIELAWA — DZIERŻONIÓW 2:1 (1:1)

Dzierżonów (1). W Dzierżonowie odbył się pierwszy mecz zorganizowany przez Powiatowy Urząd WF i PW między reprezentacjami największych miast powiatu.

Pod włos...

Rybnicka otchłań

De profundis clamavi Domine... Gdzieś są te profunda, skąd dochodzi ów lament...? I w ogóle któż to tak lamentuje...?

Profunda znajdują się w Rybniku, a lament pochodzi od pewnego młodzieńca, który nie umie tańczyć. Fakt.

Do „Podwłosa” mianowicie przychodzi rozmaite listy. I takie i owakie, w których piszący poruszają bardzo niezwykle tematy, ale każdy chyba przynajmniej jest bez wątplenia następujący:

„Szanowny Panie Niejaki X. Począwszy od Świąt Wielkanocnych rozpoczęły się wszędzie znowu zabawy tańeczne.

Udział brać w tych zabawach mogą jedynie ci, którzy umieją tańczyć wszystkie znane tańce. Niestety ja i wielu innych kolegów z Rybnika i okolic nie umiemy jeszcze dziś tańczyć. Jest to bardzo przykra sprawa dla nas wszystkich, bo do tej pory nie mieliśmy żadnej sposobności czy to przez kolegów, czy też przez koleżanki nauczyć się tańczyć.”

„Przed wojną istniała pewna miła piosenka o Rybniku, której pierwsza zwrotka brzmiała w ten sposób:

„Rybniku kochany, Miasto powiatowe, Piękne okolice, Dziewczeta morowe.”

A wiadomo, że gdzie są dziewczeta morowe, tam wszyscy młodzieńcy ludzie umieją tańczyć. Przed

Mecz o drużynowe mistrzostwo Polski w tenisie odstąpił duże niedociągnięcia techniczne i brak kondycji w drużynie wrocławskiej, która wyraźnie ustępowała gościom. Gra wrocławskich zawodników rozczarowała zebraną

publiczność, która mimo ulewnej deszczu trwała na stanowisku, tj. na trybunach, podczas pierwszego tak poważnego spotkania tenisowego we Wrocławiu.

Mecz stał na słabym poziomie, ze względu na formę te-

nisistów AZS-u, jak również osłabłe korty, rześnięte skrapiane przez ulewny deszcz, tak w pierwszym, jak i w drugim dniu zawodów.

Wyniki poszczególnych spotkań:

Ks. Tłoczyński (Cr.) — Derubski (AZS) 6:1, 6:1; Olejnik (Cr.) — Geysztor (AZS) 6:2, 6:3; Tłoczyński, Olejnik (Cr.) — Geysztor, Derubski (AZS) 6:1, 6:0.

Z powodu ulewnej deszczu drugi dzień zawodów o drużynowe mistrzostwo Polski w tenisie między KS „Cracovia” — AZS (Wrocław) go stał odwołany.

wojną więc, o ile uwierzmy piosence na słowo, cała pieć meśka w Rybniku i okolicy musiała umieć tańczyć.

Widocznie jednak nastąpiły inne czasy i dziewczęta w Rybniku przestały być morowe, bo jak się okazuje, dziś w tym Rybim Grodzie 200 młodzieńców o jak najlepszych chęciach nie umie tańczyć i co gorsza — nie potrafi się też sztuki nauczyć.

Aczkolwiek więc wszyscy mamy na głowie większe zmartwienia, to jednak zawałom:

Pomóżcie Rybnikowi! Pomóżcie temu miastu i albo zorganizujcie tam kurs tańców, albo nakłońcie miejscowe dziewczęta, by były równie morowe, jak przed wojną. Inaczej bowiem nie tańcząc tam tejsza młodzież meśka w wieku poborowym uschnie i zwiędnie, patrząc na tych, którzy swingują i zawiązują „boogie-woogie”.

Tylko, że z drugiej strony, kto do tańca nie ma tzw. smykałki i jego się sam nie nauczył, to temu i tak żadne kursy nie pomogą... Niejaki X.

P. S. Uczennice szkół powszechnych nr 13, 14 i 16 z Katowic, przebywające obecnie na kolonii letniej w Wielkich Górkach na Śląsku Cieszyńskim, dzięki serdecznemu w zbiorowym liście tym wszystkim, którzy umożliwili im wakacyjny pobyt w tej pięknej okolicy, a zwłaszcza Kierownictwu kolonii i jej Opiekunom. N. X.